

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ / ΒΙΒΛΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΙΧΑΛΗΣ ΒΙΡΒΙΔΑΚΗΣ

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΓΙΟΡΤΕΣ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ, ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ, ΣΤΟ... ΤΙΜΟΝΙ

Χριστούγεννα
Christmas

στον δρόμο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Μετρώντας αντίστροφα για το Santa Run

σελ. 4 ~ Χριστούγεννα στον κόσμο

σελ. 5 - 7 ~ σινεμά, πολιτισμός, σερφαρίσματα

σελ. 8 ~ Οι γλυκές απολαύσεις των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς

σελ. 9 ~ Το (αληθινό) εργαστήριο του Αγίου Βασιίλη

σελ. 10 ~ Μαμά υπάρχει Άγιος Βασιίλης;

σελ. 11 ~ Παιδότοπος

σελ. 12-14 - Χριστούγεννα στο δρόμο

σελ. 15 ~ Βιβλία

σελ. 16 - 17 ~ Συνέντευξη με τον Μιχάλη Βιρβιδάκη

σελ. 18 ~ Για ποια γυναικεία φορεσιά

σελ. 19 ~ υγεία & βότανα

σελ. 20 - 21 ~ Ο δεκάλογος της διατροφής των Χριστουγέννων

σελ. 22 - 23 ~ Ακλόνητος στην κορυφή ο Π.Ο.Χ. ΤΑΛΩΣ/ΑΝΕΚ

24/12

Ευγενία

25/12

Χρήστος, Χριστίνα,
Χρυσουγή, Βηθλεέμ,

Εμμανουήλ,

Εμμανουέλα,

26/12

Εμμανουήλ,

Εμμανουέλα,

27/12

Στέφανος

28/12

Δόμνα, Θεοφίλη,

29/12

Βενιαμίν

30/12

Ιωσήφ

31/12

Μελανή

1/1

Βασίλης, Εμμέλεια,

Τηλέμαχος

Εβδομαδιαίο ένθετο της εφημερίδας "Χανιώτικα νέα"

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης Γαρεδάκης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια Κουμιά

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσηράκη
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη Φουντουλάκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατοσάκης
Ασπασία Κοκολογιάννη
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκης
Μιχάλης Χατζηδάκης

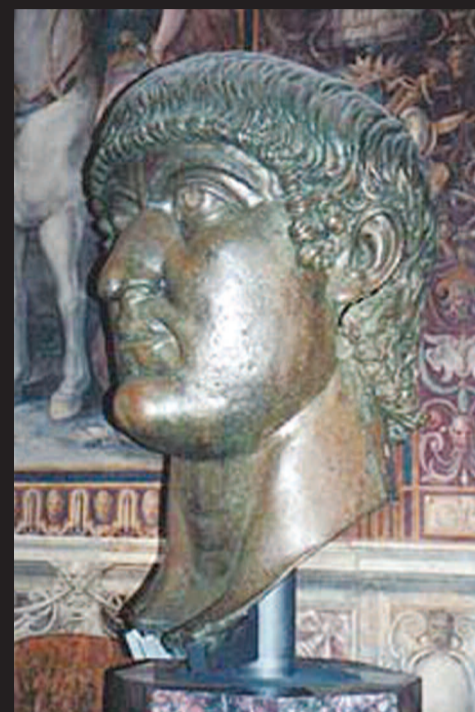
ΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος Κοσμάδακης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργανελάκης
Νεκτάριος Κακατοσάκης

Φανταστικό μουσείο

No. 441

"Μπρούτζινο κολοσσιαίο κεφάλι του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου του Μεγάλου ή ενός από τους γιους του", Τζιρόλαμο Φραντσίνι (Girolamo Franzini), Icones Statuarum Antiquarum Urbis Romae, Ρώμη, 1589, Εικ. Δ. 15.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

το πλαίσιο απόπειρας αναγνώρισης του απεικονιζόμενου προσώπου στην αιγιματική γιγαντιαία κεφαλή, ο Φάουνο δεν αποτελούσε επουδενί την εξαίρεση με τον ισχυρισμό του, ότι επρόκειτο για τον Ρωμαίο αυτοκράτορα Κόμμοδο. Την ερμηνεία αυτή, που είχε πρωτοδιατυπωθεί ήδη στα μέσα του 15ου αιώνα από τον ιστορικό Φλάβιο Μπιόντο (Flavio Biondo) στο έργο του Roma instaurata et Italia illustrata (έργο-σταθμό για τις πρώιμες αρχαιολογικές έρευνες, το οποίο διόλου τυχαία ο Φάουνο θα μεταφράσει στη διμώδη στα 1543 στη Βενετία), είχε ασπαστεί προ πολλού και ο Αντρέα Φούλβιο (Andrea Fulvio) στο έργο του Antiquitates Urbis Romae, που είχε εκδοθεί στη Ρώμη στα 1527. Η λανθασμένη άγνοια του έργου όφειλε την ευρεία δημοτικότητα της στην παρερμηνεία μιας σειράς αρχαίων πηγών. Μέσω του Σουετώνιου, του Πλινίου του Πρεσβύτερου και του Δίωνου του Κάσιου, οι ιστορικοί της Αναγέννησης είχαν την πληροφορία, ότι κατά την αρχαιότητα ο Κόμμοδος πράγματι είχε προχωρήσει μετά την damnatio memoriae του Νέρωνα στην αντικατάσταση της μορφής του μιστού πυρπολητή της Ρώμης σε ένα γιγαντιαίο μπρούτζινο Κολοσό του, έργο του καλλιτέχνη Ζηνόδωρου, με το δικό του πορταίτο, προσδίδοντας σε αυτό μάλιστα κατά την προσφική του συνθήκη τα χαρακτηριστικά του ημίθεου Ηρακλή. Καθώς κατά την Αναγέννηση δε σώζονταν άλλα αρχαία έργα τέχνης τεραστίων διαστάσεων, τα οποία να δύνανται να εικονογραφηθούν τις γραπτές αυτές μαρτυρίες, η ερμηνεία της μπρούτζινης κεφαλής ως αποσπασματικό μέλος του αλλοτινού "Κολοσσού του Νέρωνα"

έμοιαζε σε πολλούς αρχαιοδίφες η πλέον αληθοφανής. Η σιγουριά τους θα υποστεί έναν ισχυρό κλονισμό, όταν στα 1486 ανασκαφές στη βασιλική των Μαξεντίου-Κωνσταντίνου στη Ρώμη θα φέρουν στο φως τα αποσπασματικά σωζόμενα μαρμάρινα μέλη ενός αγάλματος αντιστοίχων διαστάσεων με αυτές του μπρούτζινου κεφαλιού

στο Καπιτώλιο. Οι δύο κεφαλές παρουσιάζουν εικονογραφικά τρία κοινά σημεία, ώστε από την πρώτη στιγμή δεν υπήρχε η παραμικρή αμφιβολία, ότι απεικόνιζαν το ίδιο πρόσωπο. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με προσωπογραφικές μελέτες προερχόμενες από το πεδίο της αρχαίας νομισματικής θα εξωθήσουν κάποιους "πρωτοαρχαιολόγους" στο να αντιπαρέλθουν την κοινή αποδεκτή ερμηνεία του έργου ως πορταίτο του Κόμμοδου και να πριμοδοτήσουν αντίθετα την -έως σήμερα επιστημονικά αποδεκτή- θεωρία, ότι η μπρούτζινη κεφαλή του Καπιτωλίου κατά πάσα πιθανότητα αποδίδει τον Μεγάλο Κωνσταντίνο ή έναν από τους γιούς - διαδόχους του (π.χ. τον Κωνσταντίνο Α'). Το χωρίο του Φάουνο αποδεικνύει, ότι στα μέσα του 16ου αιώνα δεν απουσίαζαν οι εκφραστές της άποψης αυτής, ακόμη και αν αποτελούσαν μια πενιχρή μειοψηφία.

Η καταγραφή ωστόσο του διάσπμου μπρούτζινου έργου τέχνης ακόμη και στα 1589 στην πραγματεία του Τζιρόλαμο Φραντσίνι (Girolamo Franzini), Icones Statuarum Antiquarum Urbis Romae, ως "Κόμμοδος" (βλ. εικ. 1), αποδεικνύεται εκ νέου δηλωτική μιας σχετικής έλλειψης οικειότητας των πρώιμων μελετητών της αρχαιότητας με τις εικονογραφικές παραδόσεις της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής προσωπογραφίας.

ΜΑΡΙΑ ΚΛΟΥΒΙΔΑΚΗ
mklouvidaki@gmail.com

Μετρώντας αντίστροφα για το Santa Run

Με χιλιάδες Άγιους Βασίληδες πρόκειται να πλημμυρίσουν τα Χανιά το Σάββατο 27 Δεκεμβρίου στη 1 το μεσημέρι, καθώς οι ομάδες του Santa Run Chania θα ξεκινήσουν την πεζοπορία τους διασχίζοντας όλο το κέντρο των Χανίων.

Ο Santa Run στηρίζει τέσσερα Ιδρύματα της πόλης μας, την ΕΛΕΠΑΠ, τον Ορίζοντα, το ΚΗΦΑΠ Μεγαλόχαρη και το ΚΗΦΑΜΕΑ ενώ κάθε χρόνο τα έσοδα διπλασιάζονται με αποτέλεσμα τις γιορτινές ημέρες να χαμογελούν όλο και περισσότερα παιδιά. Χαρακτηριστικό είναι ότι το 2012 οι συμμετέχοντες ήταν 1.500, το 2013 3.000 και φέτος σύμφωνα με τις μέχρι τώρα συμμετοχές θα είναι γύρω στις 6.000. Το φετινό Santa Run θα είναι ελαφρώς διαφοροποιημένο από τα προηγούμενα καθώς κατά τη διάρκεια του περιπάτου θα παίζουν μουσική 15 Dj σε διάφορα σημεία του κέντρου ενώ θα προσφέρεται στους συμμετέχοντες μπίρα χωρίς αλκοόλ. Σχετικά με τις συμμετοχές υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον όχι μόνο από τα Χανιά αλλά και από τη Θεσσαλονίκη, την Αθήνα, την Αγγλία και Νορβηγία. Επιπλέον, αναφορικά με τις διοργανώσεις Santa Run στο εξωτερικό και σε άλλες πόλεις της Ελλάδος όπως ανέφερε ο Παναγιώτης Ορφανίδης μέλος του Santa Run «η δική μας διοργάνωση είναι διαφορετική δεν συνεργάζεται με καμία άλλη καθώς στο κλασικό Santa Run, συμμετέχουν αθλητές οι οποίοι τρέχουν με στολές του Άγιου Βασίλη ενώ εμείς απλά περπατάμε δημιουργώντας ζεστή και γιορτινή ατμόσφαιρα ώστε όλοι να γίνουν μια παρέα και να απολαύσουν την εκδήλωση». Ωστόσο, όπως πρόσθεσε ο κ. Ορφανίδης, η Θεσσαλονίκη, Σάμος, Πτωλεμαίδα, Γιάννενα και Λάρισα φέτος θα φιλοξενήσουν στην πόλη τους το Santa Run με αφορμή τη διοργάνωση που γίνεται

στα Χανιά. Ακόμη τόνισε ότι «το σημαντικότερο σε αυτή τη δράση δεν είναι μόνο ο αριθμός των συμμετεχόντων αλλά το γεγονός ότι παρέχεται ενίσχυση σε Ιδρύματα της πόλης μας. Φέτος πιθανόν να μαζέψουμε 75.000 - 80.000 ευρώ. Μόνο από τους τοπικούς χορηγούς συλλέχθηκαν σχεδόν 30.000 ευρώ που είναι το κόστος όλης της διοργάνωσης και αυτό είναι πρωτόγνωρο καθώς δεν συμβαίνει συχνά σε άλλες πόλεις. Έτσι τα κέρδη θα είναι καθαρά για τα Ιδρύματα των Χανίων».

Εξίσου αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το συγκεκριμένο φιλανθρωπικό γεγονός «δεν καλεί απλά τον κόσμο να συνεισφέρει χρηματικά αλλά να συμμετάσχει ενεργά στο γεγονός, να γιορτάσει την αλληλεγγύη ώστε κάθε χρόνο να αυξάνονται και οι εθελοντές και οι συμμετέχοντες», τόνισε η Ζωή Γεωργούλα εθελόντρια της διοργάνωσης.

ΔΙΑΔΡΟΜΗ SANTA RUN 2014, 2km

Ομάδα Red Action Team Santa Run

Η ομάδα Red Team υπήρχε ανέκαθεν στις διοργανώσεις του Santa Run στα Χανιά ωστόσο φέτος υπάρχει μια ελαφρά διαφοροποίηση με σκοπό την καλύτερη προώθηση της εκδήλωσης. Η Red Action Team φέτος επισκέφθηκε καφετέριες και κλαμπ της πόλης, δύο αγώνες ποδοσφαίρου, τον Δημοτικό Κήπο, το Ρέθυμνο και τα Σφακιά προκειμένου ο κόσμος να γνωρίσει το γεγονός. Οι εθελοντές είναι περίπου 40. Το 2015 οι συμμετοχές από το εξωτερικό όπως δήλωσε η Ελευθερία Μανιαδάκη εθελόντρια του Red Action Team «θα είναι πολλές καθώς μια κοπέλα από την ομάδα των εθελοντών διατηρεί ξενοδοχείο και έχει διαφημίσει το Santa Run σε φυλλάδια προβάλλοντάς το ως μια Χριστουγεννιάτικη δραστηριότητα των Χανίων». Φέτος με πρωτοβουλία της ομά-

δας δημιουργήθηκε στο προφίλ του Santa Run στο κοινωνικό μέσο δικτύωσης instagram, το hashtag #SRCHCelebritychallenge όπου διάσημοι προκαλούσαν ο ένας τον άλλο προκειμένου να στηρίξουν το Santa Run και να γίνει πιο γνωστό στον κόσμο. Επιπλέον, όπως ανέφερε η κα Μανιαδάκη «αρχικά προκαλέσαμε πρώτα την Κλέλια Ρένεση και έπειτα κάθε διάσημο προκαλούσε έναν άλλο και έτσι διαδόθηκε. Κάποιοι έκαναν βίντεο και τραβούσαν φωτογραφίες. Αυτό ξεκίνησε προκειμένου το Santa Run να γίνει θεσμός και να καθιε-

ρωθεί ώστε να συμμετέχουν άτομα όχι μόνο από τα Χανιά αλλά και από την υπόλοιπη Ελλάδα». Σχετικά με τις φωτογραφίες από χώρες του εξωτερικού που στηρίζουν το Santa Run Chania, όπως υπογράμμισε η κα Μανιαδάκη «ξεκίνησε μέσω φίλων και γνωστών που μένουν σε διάφορες χώρες και έπειτα διάφοροι άνθρωποι έστειλαν φωτογραφίες στο προφίλ του Santa Run στο Facebook. Οι χώρες που οι πόλεις του εξωτερικού που στηρίζουν την πρωτοβουλία είναι Αγγλία, Νορβηγία, Καλιφόρνια, Λος Άντζελες, Νέα Υόρκη».

Οδηγίες προς τους συμμετέχοντες

- Ώρα συγκέντρωσης: 1μ.μ. στο 1ο Γυμνάσιο Χανίων.
- Παρακαλούμε όλους τους συμμετέχοντες αλλά και όλους τους πολίτες των Χανίων την ημέρα της διεξαγωγής του Santa Run να σταθμεύσουν τα αυτοκίνητά τους περιφερειακά της πόλης ώστε να απολαύσουμε όλοι το Santa Run χωρίς αυτοκίνητα, να βοηθήσουμε στην ομαλή διεξαγωγή του και να αποφύγουμε τις ακούσιες φθορές των οχημάτων τους.
- Οι καταστηματαρχές των οποίων τα καταστήματα βρίσκονται επί των δρόμων που θα διασχίσει το Santa Run θα βοηθήσουν ιδιαίτερα αν ενημερώνουν τους οδηγούς να μη σταθμεύουν τα αυτοκίνητά τους στους συγκεκριμένους δρόμους.
- Η τροχαία έχει αναλάβει ώστε η κυκλοφορία να εκτρέπεται για να εξυπηρετηθεί η πορεία του Santa Run.
- Οι γονείς που θα συμμετέχουν με τα παιδιά τους στο Santa Run είναι σημαντικό να τα έχουν επί την άμεση επίβλεψη τους γιατί ο όγκος των συμμετεχόντων θα είναι ιδιαίτερα μεγάλος.
- Παρακαλούμε όλους τους συμμετέχοντες να σεβαστούν την καθαριότητα της πόλης ώστε να μην αφήσουμε πίσω μας καθόλου απορρίμματα.

Χριστούγεννα στον κόσμο

το πνεύμα των Χριστουγέννων κινείται αυτές τις μέρες ολόκληρος ο πλανήτης, από την Ευρώπη στη Μέση Ανατολή και το Ιράν μέχρι την Νότια Κορέα και την Ινδία. Αλλά με βαθιά πνευματικότητα και αλλού με επιφανειακές επιρροές της Δυτικής κουλτούρας.

Ο φωτογραφικός φακός διεθνών ειδησιογραφικών πρακτορείων καταγράφει τα στιγμιότυπα και μας μεταφέρει εικόνες από τα Χριστούγεννα στον κόσμο.

❖ Ινδία: Μικροί Άν Βασίλδες σε σχολική γιορτή στην πόλη Μποπάλ.

❖ Ιράν: Ιρανή με τσαντόρ ρίχνει κλεφτές ματιές σε μαγαζί με χριστουγεννιάτικα, στην Τεχεράνη. Περίπου 150 χιλιάδες χριστιανοί ζουν στο Ιράν, οι περισσότεροι Αρμένιοι, και γιορτάζουν τα Χριστούγεννα στις εκκλησίες και τα σπίτια τους. Η γιορτή είναι πολύ ελκυστική για τα παιδιά και για τον λόγο αυτό πολλές μουσουλμανικές οικογένειες έχουν υιοθετήσει κάποια από τα έθιμα των Χριστουγέννων, όπως τα δώρα και το χριστουγεννιάτικο δέντρο.

❖ Νότια Κορέα: Τολμηροί ορειβάτες με στολή Άν Βασίλη σκαρφαλώνουν στο βουνό Buckhan, κοντά στη Σεούλ, στο πλαίσιο χριστουγεννιάτικης εκδήλωσης.

❖ Μεγάλη Βρετανία: Μικροί χορωδοί κάνουν πρόβα για την χριστουγεννιάτικη λειτουργία στον καθεδρικό ναό του Αγίου Παύλου στο Λονδίνο.

❖ Ιαπωνία: Ο... υποβρύχιος Άν Βασίλης σε στενές επαφές με τα ψάρια του Ενυδρείου "Sunshine" στο Τόκιο.

Παλαιστίνη: Παλαιστίνιος ντυμένος Άν Βασίλης τρέχει πάνω στα τείχη της παλιάς πόλης της Ιερουσαλήμ.

Το (αληθινό) εργαστήριο του Αγίου Βασιίλη

Κείμενο: OLIVER WAINWRIGHT

Φωτογραφίες: Imaginechina/Rex

Επιμέλεια - Απόδοση: ΜΑΡΙΑ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Στο "Χριστουγεννιάτικο χωριό" Υίγου στην Κίνα, δεν υπάρχει ούτε χιόνι, ούτε ξωτικά. Υπάρχουν όμως 600 εργοστάσια που παράγουν το 60% των χριστουγεννιάτικων στολιδιών που... φιγουράρουν τέτοιες μέρες στις παγκόσμιες αγορές.

κόκκινο στα ταβάνια και κόκκινο στο πάτωμα, κόκκινο στάζει από τα περβάζια των παραθύρων και οι τοίχοι είναι γεμάτοι από κόκκινες πιτσιλές. Μοιάζει σαν έργο μοντέρνας τέχνης, αλλά στην πραγματικότητα αυτή είναι η εικόνα της "δημιουργίας" χριστουγεννιάτικων στολιδιών. Αυτή είναι η "καρδιά" των Χριστουγέννων, το πραγματικό εργαστήριο του Αγίου Βασιίλη, χιλιάδες μίλια μακριά από τον Βόρειο Πόλο, στην κινεζική πόλη Υίγου.

Και αν ο μύθος θέλει τα Χριστούγεννα να σχετίζονται με ροδομάγουλα ξωτικά που σφυροκοπούν ακάματα παιχνίδια σε χαριτωμένα ξύλινα σπιτάκια σε κάποιο χιονισμένο τοπίο του Αρκτικού Κύκλου, στην πραγματικότητα, τα περισσότερα από τα στολιδιά σας και τα λαμπερά σας λαμπιόνια φτιάχνονται στην Υίγου, 300 χιλιόμετρα νότια της Σαγκάης, όπου δεν υπάρχει κανένα (αληθινό) έλατο και καμιά (αληθινή) χιονονιφάδα.

Η Υίγου βαφτίστηκε "Χριστουγεννιάτικο χωριό της Κίνας" και είναι το σπίτι 600 εργοστασίων που συλλογικά φτιάχνουν το 60% του παγκόσμιου συνόλου των χριστουγεννιάτικων στολιδιών και αξεσουάρ, από τα χαρακτηριστικά καπέλα του συμπαθέστατου Αγίου, μέχρι στολές, δέντρα με πολύχρωμες οπτικές ίνες, και ένα σωρό ακόμα εποχιακά και "χαριτωμένα" που σχεδόν όλοι λατρεύουμε να βάζουμε στα σπίτια μας τέτοιες μέρες. Τα "Ξωτικά" που δουλεύουν σε αυτά τα εργοστάσια είναι κυρίως μετανάστες, εργάτες που δουλεύουν δωδεκάωρα την ημέρα για έναν μισθό που στην καλύτερη φτάνει τα 300 ευρώ τον μήνα -οι περισσότεροι από αυτούς μάλιστα, δεν ξέρουν καλά καλά τι ακριβώς είναι τα Χριστούγεννα.

«Μάλλον είναι κάτι σαν την (κινεζική) νέα χρονιά για τους ξένους» λέει ο 19χρονος Wei ένας 19χρονος εργάτης που μίλησε στο κινεζικό ειδησεογραφικό πρακτορείο Sina. Μαζί με τον πατέρα του δουλεύουν ώρες ατελείωτες σε ένα κατακόκκινο καταγώγι. Παίρνουν πολυεστερικές νιφάδες χιονιού, τις βουτούν σε κόλλα και μετά τις ψεκάζουν με ένα μηχανήμα που εκτοξεύει κόκκινη πούδρα μέχρι αυτές να γίνουν κατακόκκινες. Κάνουν περί τα 5.000 τέτοια κομμάτια κάθε μέρα.

Όσο η ώρα περνά, και οι δυο τους γεμίζουν από την κορυφή μέχρι τα νύχια με κόκκινη πούδρα. Ο πατέρας του φορά ένα καπέλο Αγίου Βασιίλη, όχι για να είναι στο "πνεύμα" της δουλειάς, αλλά για μην βάνονται κόκκινα τα μαλλιά του. Και οι δυο αλλάζουν περίπου 10 μάσκες την ημέρα σε μια προσπάθεια να αναπνεύσουν το δυνατό λιγότερη πούδρα. Είναι μια πολύ κουραστική δουλειά και το πιθανότερο είναι να μην την κάνουν τον επόμενο χρόνο. Μόλις μαζέψουν τα χρήματα που χρειάζεται ο Wei για να παντρευτεί, σκοπεύουν να γυρίσουν στο χωριό τους, στο Guizhou, ελπίζοντας να μην χρειαστεί ποτέ πια να δουν ούτε κόκκο κόκκινης πούδρας.

Τυλιγμένες σε διάφανα πλαστικά τσαντάκια, οι λαμπερές τους

Ο 19χρονος Wei δουλεύει σε εργοστάσιο της Υίγου στην Κίνα. "Ντύνει" με κόκκινο χρώμα πολυεστερικές νιφάδες χιονιού.

Εκθεση με αγιοβασιλιάτικα καπέλα... Μέσα σε κάποιο από τα showrooms της Υίγου.

νιφάδες χιονιού, παίρνουν τη θέση τους δίπλα σε άλλα εορταστικά παραφερνάλια στο διεθνές εμπορικό κέντρο της Υίγου. Είναι ένας καταναλωτικός παράδεισος γεμάτος με αντικείμενα που καθόλου δεν χρειαζόμαστε, αλλά που σε κάποια εορταστική παρόρμηση νιώθουμε την καταναγκαστική υποχρέωση να αγοράσουμε. Υπάρχουν ολόκληρες "οδοί" στον εορταστικό λαβύρινθο αυτού του εμπορικού κέντρου που είναι αφιερωμένες σε διάφορα "θεματικά" στολιδιά: ψεύτικα λουλούδια, φουσκωτά παιχνίδια, ομπρέλες, άνορακ, πλαστικοί κουβάδες και ρολόγια.

Είναι ένα τερατώδες υπερκατάστημα αφιερωμένο στην παγκόσμια κατανάλωση, σαν το περιεχόμενο όλων των χώρων υγιονομικής ταφής παγκοσμίως να μαζεύτηκαν και να οργανώθηκαν σχολαστικά σε 62.000 εμπορικά "περίπτερα".

Το συγκρότημα ανακρήχθηκε από τον ΟΗΕ, ως «η μεγαλύτερη

Οι δυο άντρες παράγουν περίπου 5.000 κόκκινες νιφάδες χιονιού ημερησίως και ο μισθός τους ξεπερνά ελάχιστα τα 300 ευρώ το μήνα.

αγορά μικρών εργοστασίων στον κόσμο». Στην περιοχή 2 του συγκροτήματος, "στεγάζονται" τα Χριστούγεννα. Εκεί, υπάρχουν διάδρομοι, δρόμοι ολόκληροι γεμάτοι με φωτάκια led, ψεύτικο χιόνι, κάλτσες όλων των μεγεθών, πλαστικά χριστουγεννιάτικα δέντρα σε μπλε και κίτρινο και φλούο ροζ, πλαστικά κουκουνάρια βαμμένα χρυσά και ασημένια. Κάποια από τα "εορταστικά" αντικείμενα, μοιάζουν να έχουν χάσει τον... προσανατολισμό τους: υπάρχουν πρόβατα στα καπέλα του Αγίου Βασιίλη και τάρανδοι κεντημένοι με ταρτάν, και βεβαίως αρκετές ανεξήγητες... κινεζικές πινελιές, όπως οι Αγιο Βασιίληδες που παίζουν σαξόφωνο.

Και μπορεί η περιγραφή να μοιάζει με την... σπηλιά του Αλή Μπαμπά και τους θησαυρούς της, ωστόσο οι μέρες της δόξας αυτής της αγοράς φαίνεται πως έχουν περάσει. Πλέον το Χριστουγεννιάτικο χωριό της Κίνας έχει να ανταγωνιστεί γίγαντες του διαδικτύου, όπως το Alibaba. Στο τελευταίο, μπορεί κανείς να επιλέξει και να παραγγείλει ανάμεσα σε 1,4 εκατ. διαφορετικά χριστουγεννιάτικα στολιδιά, και τα αντικείμενα που διάλεξε να φτάσουν στην πόρτα του με ένα κλικ. Από την άλλη στην αγορά της Υίγου στοκάρονται περί τα 400.000 προϊόντα.

Η αγορά της Υίγου "στόχευσε" στα χαμηλότερα καταναλωτικά στρώματα και ήκμασε κατά την ύφεση, αφού ο κόσμος ψώνιζε σε εξευτελιστικές τιμές "εορταστική διάθεση". Ωστόσο με την πάροδο των χρόνων και ιδιαίτερα φέτος οι διεθνείς αγορές έχουν πέσει θεαματικά.

Σύμφωνα με την Cai Qingliang, αντιπρόεδρο της Εταιρείας Εργοστασίων Χριστουγεννιάτικων Προϊόντων της Υίγου είναι οι Κινέζοι που πλέον αγοράζουν τέτοια αντικείμενα. Το ακόμα εντυπωσιακότερο είναι πως ο Economist, γράφει ότι οι περισσότεροι Κινέζοι γνωρίζουν καλύτερα τον Άγιο Βασιίλη απ' ό,τι τον Ιησού Χριστό.

Πάντως, αρκετοί από τους εκπροσώπους της αγοράς της Υίγου, λένε πως όσοι εργάζονται εδώ, δεν θα μπορούσαν να είναι πιο ευτυχημένοι με την... ισόβια κάθειρξη τους στα αιώνια Χριστούγεννα. Ο Cheng Yaping, συνιδρυτής εργοστασίου που κατασκευάζει και πουλά μινιατούρες χιονισμένες πόλεις, λέει χαρακτηριστικά «Να κάθεται εδώ κάθε μέρα, να μπορείς να κοιτάξεις όλες αυτές τα πανέμορφα στολιδιά, είναι πραγματικά υπέροχο για τη διάθεσή μας». Είναι κάπως απίθανο όμως, εκείνοι που βρίσκονται στην άλλη πλευρά της γραμμής παραγωγής και "βάφουν" κόκκινες πλαστικές νιφάδες χιονιού που θα αγοραστούν για μερικά λεπτά του ευρώ, να αισθάνονται έτσι...

Ο Wei χρησιμοποιεί περί τις 10 μάσκες ημερησίως προσπαθώντας να μην αναπνέει -όσο μπορεί- το σύννεφο της κόκκινης μογιότις.

Μαμά υπάρχει Άγιος Βασίλης;

ΕΙΡΗΝΗ ΚΟΡΔΕΡΑ*

Ο 7χρονος Παύλος γράφει γράμμα στον Άγιο Βασίλη ζητώντας του να μην τον ξεχάσει.

Είναι ένα από τα εκατομμύρια παιδιά σε κάθε γωνιά της γης που περιμένουν με ανυπομονησία τον παχουλό ασπρομάλλη γέροντα να ξεκινήσει το μαγικό του ταξίδι στον κόσμο. Ο πιο αγαπημένος σίγουρα άγιος των παιδιών, σε παγκόσμια κλίμακα, αλλάζει όνομα ανάλογα με τη χώρα προέλευσης του παιδιού.

Είναι ο Father Christmas των Άγγλων, ο Santa Claus των Αμερικανών, ο Pre Nol των Γάλλων, ο Sinterklaas των Ολλανδών, ο Weihnachtsmann των Γερμανών, ο Babbo Natale των Ιταλών ή ο Άγιος Βασίλης των Ελλήνων.

Αργά ή γρήγορα όμως οι μικροί μπόμπιρες παρατηρούν ότι ο καλοκάγαθος παππούλης με τη μακριά γενειάδα μοιάζει όλως περιέργως πολύ στον μπαμπά ή στο θείο. Τι γίνεται τότε; Όλο και περισσότεροι γονείς αναρωτιούνται αν είναι καλό για το παιδί τους να πιστεύει στην ύπαρξη του Άγιου Βασίλη, φοβούμενοι ότι στη συνέχεια θα απογοητευθεί, ότι θα θυμώσει μαζί τους επειδή το εξαπάτησαν ή ότι το να συντηρούν την πίστη στον Άγιο Βασίλη δεν συνάδει με την προσπάθειά τους να διδάξουν στο παιδί τους να μην λέει ψέματα.

Οι έρευνες δείχνουν ότι τα περισσότερα παιδιά ανακαλύπτουν την αλήθεια σχετικά με τον Άγιο Βασίλη γύρω στα 6 ή 7 τους χρόνια.

Και αν το δούμε από την σκοπιά της εξελικτικής ψυχολογίας υπάρχει εξήγηση στο γιατί τότε. Σύμφωνα με τον Piaget, είναι η περίοδος που τα παιδιά μεταβαίνουν από το "προενοιολογικό στάδιο" ανάπτυξης, όπου δεν είναι σε θέση να ξεχωρίσουν την πραγματικότητα από την φαντασία, στο στάδιο των "συγκεκριμένων λογικών διεργασιών" που τους επιτρέπει να κάνουν λογικούς συλλογισμούς σχετικά με τον κόσμο. Γι' αυτό και σ' αυτή την ηλικία αρχίζουν να αναρωτιούνται «πώς καταφέρνει ο Άγιος Βασίλης να επισκεφθεί όλα τα σπίτια σε μια νύχτα» ή «πώς χωράει από την καμινάδα».

Πάντως όταν τα παιδιά ανακαλύπτουν την αλήθεια αυτοί που απογοητεύονται περισσότερο είναι μάλλον οι γονείς! Αντίθετα, τα περισσότερα παιδιά αντιδρούν με θετικό τρόπο, νιώθοντας μάλιστα και ένα αίσθημα υπερηφάνειας, καθώς θεωρούν ότι η ανακάλυψή τους αυτή τα φέρνει πιο κοντά στον κόσμο των μεγάλων.

Όταν λοιπόν το παιδί μας ρωτάει αν υπάρχει πράγματι Άγιος Βασίλης, δεν χρειάζεται να επιμεινουμε στο ψέμα, προσβάλλοντας τη νοημοσύνη του, αλλά ούτε και να παρουσιάσουμε την ψυχρή αλήθεια των ενηλίκων, λέγοντας ένα ξερό όχι και ισοπεδώνοντας τη φαντασία του. Μπορούμε να αφήσουμε το παιδί να κάνει τη δική του αναζήτηση και να ενδιαφερθούμε να μάθουμε τη δική του άποψη, ρωτώντας για παράδειγμα «εσύ τι πιστεύεις;» ή «γιατί ρωτάς;». Αυτές οι ερωτήσεις μπορούν να αποτελέσουν το έναυσμα για πολύ ενδιαφέρουσες συζητήσεις ανάμεσα στα παιδιά και στους γονείς.

Άλλωστε τα παιδιά έχουν την ικανότητα να μας δείξουν με τον δικό τους τρόπο πότε «δεν χρειάζεται» πλέον να πιστεύουν στον παχουλό άγιο, τουλάχιστον με τον τρόπο που πίστευαν ως τώρα, αρκεί εμείς να τα προσέξουμε. Ας έχουμε πάντως στο μυαλό μας ότι τα παιδιά έχουν ανάγκη μέχρι κάποια συγκεκριμένη αναπτυξιακή φάση -που διαφέρει για το κάθε ένα- να πιστεύουν σε σύμβολα ή μύθους. Το πόσο ενθαρρύνουμε τα όνειρα ή και τις φαντασιώσεις τους, σχετίζεται με την μελλοντική τους δυνατότητα και επιθυμία να ονειρεύονται και να στοχεύουν ψηλά και αν η φαντασία χρειάζεται σε όλες τις ηλικίες, για τα παιδιά είναι απαραίτητη.

Η ιστορία του Άγιου Βασίλη όμως θα μπορούσε να αποτελέσει και ένα πολύτιμο εργαλείο στα χέρια των γονιών στην προσπάθειά τους να διδάξουν στα παιδιά τους αξίες και αρχές, να τους καλλιεργήσουν την επιθυμία να βελτιώνουν τη συμπεριφορά τους, να τα ενθαρρύνουν να ονειρεύονται ένα καλύτερο μέλλον, να προσδοκούν πράγματα και να προσπαθούν γι' αυτά. Στον δυτικό κόσμο η ιστορία του Άγιου Βασίλη είναι βασισμένη στη ζωή του Αγίου Νικολάου που δώρισε την περιουσία του στους φτωχούς, ενώ στη χώρα μας ταυτίζεται με τον Μέγα Βασίλειο από την Καισαρεία, που έκανε πολλά φιλανθρωπικά έργα.

Μέσα από αυτές τις ιστορίες, λοιπόν, οι γονείς μπορούν να διδάξουν στα παιδιά τους την αγάπη, τη γενναιοδωρία, την ανιδιοτέλεια, την ελπίδα, τη βοήθεια προς τον συνάνθρωπο, την ισότητα απέναντι στο δικαίωμα να είμαστε ευτυχισμένοι. Βέβαια, ακόμη πιο αποτελεσματικό απ' το να διηγηθούμε μια ιστορία είναι να κάνουμε πράξη αυτές τις αρχές, δίνοντας οι ίδιοι το παράδειγμα στα παιδιά μας.

Έτσι, οι ημέρες των γιορτών είναι μια πρώτη τάξεως ευκαιρία να προτείνουμε στο παιδί μας να μαζέψει τα παιχνίδια που δεν χρησιμοποιεί ή κάποια ρούχα που δεν του κάνουν πια και να πάμε μαζί του να τα προσφέρουμε σε παιδάκια που τα έχουν

ανάγκη, εξηγώντας του τους λόγους που το κάνουμε.

Παράλληλα, καλό θα ήταν να μάθουμε στο παιδί μας ότι αυτό που έχει σημασία είναι να το θυμηθεί ο Άγιος Βασίλης και όχι η αξία του δώρου.

Αν πάλι το παιδί μας ζητήσει ένα πολύ ακριβό δώρο που δεν έχουμε την οικονομική δυνατότητα να αγοράσουμε, μπορούμε να του εξηγήσουμε ότι αν ο Άγιος Βασίλης ξοδέψει τόσα χρήματα μόνο για το δικό του δώρο, δεν θα του μείνουν αρκετά χρήματα και για τα υπόλοιπα παιδάκια και ότι είναι κρίμα μερικά παιδιά να μην πάρουν δώρο.

Βέβαια, αυτό δε σημαίνει ότι αποθαρρύνουμε το παιδί μας απ' το να γράφει ένα γράμμα στον αγαπημένο του άγιο, ζητώντας του αυτό που ονειρεύεται. Κάθε άλλο. Ας το ενθαρρύνουμε και ας πάμε μαζί του στο ταχυδρομείο να στείλουμε το γραμματάκι του. Μ' αυτό τον τρόπο ίσως και να εκπλαγούμε, μάλιστα, διαπιστώνοντας ότι πολλές φορές τα παιδιά κάθε άλλο παρά υλικά πράγματα ζητούν από τον αγαπημένο τους άγιο.

Αντί λοιπόν για ακριβά παιχνίδια, φέτος, με την ευκαιρία της οικονομικής κρίσης και αντί οι γονείς να αισθάνονται ενοχές που δεν μπορούν να χαρίσουν στο παιδί τους το ακριβό δώρο που ζήτησε, μπορούν να περάσουν χρόνο με τα παιδιά τους στολίζοντας το σπίτι ή το χριστουγεννιάτικο δέντρο με αυτοσχέδια στολίδια, που θα αξιοποιήσουν τη δημιουργικότητα και τη φαντασία τόσο των ίδιων όσο και των παιδιών τους, να φτιάξουν γλυκά μαζί με τα παιδιά για να μοσχοβολήσει το σπίτι και κυρίως να περάσουν περισσότερο χρόνο μαζί τους, κάτι που τόσο πολύ τα παιδιά έχουν ανάγκη στις μέρες μας.

Τελικά, αυτό που φαίνεται να θυμούνται οι μικροί μπόμπιρες μεγαλώνοντας δεν είναι τόσο τα ακριβά δώρα που δέχτηκαν, όσο η ατμόσφαιρα που επικρατούσε στο σπίτι, οι μυρουδιές, τα συναισθήματα, τα κάλαντα, η συμμετοχή στις θρησκευτικές τελετές. Άλλωστε ακόμα και το καλύτερο δώρο δεν ικανοποιεί το παιδί όσο μια ζεστή αγκαλιά, όσο η αίσθηση ασφάλειας και προσοχής από τους γονείς του.

Ας αφήσουμε τα παιδιά να ζήσουν τη μαγεία των Χριστουγέννων προσμένοντας τον ερχομό του αγαπημένου τους αγίου. Όσο υπάρχει αγάπη, ελπίδα και δυνατότητα να ονειρευτείς "το απίθανο" υπάρχει και Άγιος Βασίλης.

Άλλωστε ποιος είπε ότι δεν υπάρχει;

*Παιδοψυχολόγος (MSc) / Ψυχολόγος Υγείας (MSc)

παιδότοπος

Γ' ΤΑΞΗ 5ου ΔΗΜ. ΣΧ. ΧΑΝΙΩΝ

Το αληθινό νόημα των Χριστουγέννων

Επιμέλεια:
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
Kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλά Χριστούγεννα!
Για το αληθινό νόημα των Χριστουγέννων μάς μιλούν στις υπέροχες εργασίες τους, που φιλοξενούνται στον σημερινό Παιδότοπο, τα παιδιά της Γ' τάξης του 5ου Δημ. Σχ. Χανίων. Στα σύντομα, αλλά τόσο δυνατά κείμενά τους που γράφτηκαν στην τάξη, αφού πρώτα είδαν την ταινία κινουμένων σχεδίων "Ένα δέντρο μια φορά", που βασίζεται στο ομώνυμο παραμύθι του Ευγένιου Τριβιζά και στις πολύ ομιλητικές ζωγραφιές τους (όσες χώρεσαν) που είναι εμπνευσμένες απ' το παραμύθι του Αντερσεν "Το κοριτσάκι με τα

σπίρτα", όπως λένε οι πληροφορίες μου. Πίσω απ' αυτά, βέβαια σε ρόλο ενορχηστρωτή αλλά και εμπυκωτή η δασκάλα τους, η γνωστή και από άλλες "φιλοξενίες" εργασιών μαθητών της φίλης και συνεργατίδα μου απ' τα παλιά, Ρούλα Μουστάκα. Και στη δασκάλα, για να μην πω πρωτίστως στη δασκάλα, τα συγχαρητήριά μου λοιπόν! Να χαίρεστε την κυρία σας και να σας χαίρεται, τριτάκια του 5ου!

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Β.Θ.Κ.**

Φαντάζομαι τον εαυτό μου να είναι μια μικρή και χαριτωμένη νεραϊδούλα που θα κρατάει ένα μαγικό ραβδάκι. Με αυτό θα σκόρπιζα χαρά, ιδίως στα πρόσωπα των παιδιών, ειρήνη, ευτυχία και αγάπη. Ο κόσμος θα μεταμορφωνόταν με μαγικό τρόπο σ' έναν κόσμο απαλλαγμένο από μίσση, πολέμους, φτώχεια και εξαθλίωση. Αυτή η ευχή μου θέλω να πραγματοποιηθεί και ό,τι φαίνεται μαγικό να γίνει αληθινό.

Εριέττα Καλιοντζάκη

Ηλέκτρα Κουμή

Μακάρι όλα τα παιδιά να νιώθουν χαρά και ζεστασιά κι όχι να είναι εγκαταλειμμένα. Όλα αυτά τα παιδιά να μπορούσαν να έχουν μια ευκαιρία να περάσουν ωραία στις γιορτές των Χριστουγέννων. Θα ευχόμουν με όλη μου την καρδιά, όλα τα παιδάκια να περάσουν ωραία αυτές τις μέρες.

Μαρία Τσαγκαράκη

Δημοσθένης Αγγελάκης

Αυτά τα Χριστούγεννα εμείς τα παιδιά της Γ' τάξης του 5ου Δημοτικού Σχολείου Χανίων, θα είμαστε πιο ευαίσθητα σε αυτά που συμβαίνουν γύρω μας. Θ' ανοίξουμε την καρδιά μας σε όσους έχουν ανάγκη, σ' αυτούς που είναι λιγότερο τυχεροί από μας. Ευχόμαστε σε όλους "Καλά Χριστούγεννα", με αγάπη, ελπίδα και συμπόνοια.

Εύχομαι να έχουν όλα τα παιδάκια φαγητό. Επίσης, κανένα παιδάκι να μην είναι στους δρόμους. Να έχουν φίλια, αγάπη, συμπόνοια και προστασία όλα τα παιδάκια της γης και οι μεγάλοι.

Αργυρώ Χορευτάκη

Οι μέρες των Χριστουγέννων είναι γιορτινές και χαρούμενες. Εύχομαι τις μέρες αυτές, και όχι μόνο, όλοι οι άνθρωποι να είναι χαρούμενοι, ευτυχισμένοι, αγαπημένοι και υγιείς. Θα 'θελα ακόμα να υπάρχει ειρήνη και δικαιοσύνη σ' όλο τον κόσμο κι όχι διχόνοια. Κανείς να μη νιώθει μοναξιά, λύπη ή φόβο. Είναι μια ευκαιρία όλοι να δείξουμε τη συμπόνοια μας σε όλους.

Ακης Πελέτης

Θα 'θελα τα Χριστούγεννα όλοι οι άνθρωποι να έχουν φαγητό, σπίτι και οικογένεια. Να περνούν όμορφες στιγμές και τα πρόσωπά τους να είναι χαμογελαστά. Να μην υπάρχουν πόλεμοι σε κανένα μέρος του κόσμου και τα παιδιά να μπορούν να πηγαίνουν στο σχολείο και να μαθαίνουν όμορφα και χρήσιμα πράγματα.

Βίκυ Νικολάου

Ευτύκης Κατσανεβάκης

Τα Χριστούγεννα είναι μια όμορφη γιορτή που όλη η οικογένεια μαζεύεται στο τραπέζι. Αλλά όχι όλοι, παράδειγμα οι μόνοι και οι φτωχοί νιώθουν αδικία, μόνοι χωρίς σπίτι αυτοί οι άνθρωποι. Θα ήθελα να ήταν όλοι οι άνθρωποι ευτυχισμένοι.

Μάνος Λενταράκης

Χρήστος Γάτσος

Οι μέρες των Χριστουγέννων είναι πολύ όμορφες και ξεχωριστές. Εύχομαι όλος ο κόσμος να είναι ευτυχισμένος, γεμάτος υγεία, καλοσύνη και αγάπη. Θα 'θελα να μην υπάρχουν παιδάκια στον κόσμο που υποφέρουν, να μην είναι μόνοι τους οι ηλικιωμένοι άνθρωποι και να μη γίνονται πό-

Θάνος Κρεμασμενάκης

Οι μέρες των Χριστουγέννων έρχονται σιγά σιγά. Είμαι χαρούμενη γιατί η πόλη και τα σπίτια στολίζονται. Οι μαμάδες και τα παιδιά φτιάχνουν κουραμπιέδες και μελομακάρονα. Θα 'θελα όμως όλα τα παιδιά να έχουν φαγητό κι ένα ζεστό σπίτι να μείνουν.

Αγγελική Δαλετζάκη

Εύχομαι ν' αλλάξει ο κόσμος μου. Να μην υπάρχει φτώχεια, να έχουν ειρήνη οι χώρες που γίνεται πόλεμος. Για τον κόσμο που υποφέρει νιώθω λύπη, στενοχώρια, πόνο και θλίψη. Δεν θέλω κανένας άνθρωπος να υποφέρει!

Μάριος Φραγκεδάκης

Εύχομαι να έχουμε Ειρήνη, Αγάπη και όλα τα παιδιά να είναι χαρούμενα με τις οικογένειές τους. Θα ευχόμουν να μην υπάρχει τόσο μίσος και κακία στον κόσμο. Τα πρόσωπα όλων να είναι χαμογελαστά και χαρούμενα.

Βαλντρίν Πετσάι

Γιάννης Σκουλάς

Γιάννης Σκαλίδης

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΓΙΟΡΤΕΣ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ, ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ, ΣΤΟ... ΤΙΜΟΝΙ

Χριστούγεννα στον δρόμο

ΜΑΝΩΛΗΣ
ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣ

ΜΑΚΗΣ
ΚΑΡΤΣΩΝΑΚΗΣ

Η φύση και οι συνθήκες του επαγγέλματος, τους φέρνουν μακριά από τα σπίτια τους τις ημέρες που όλοι θέλουν να είναι κοντά στους δικούς τους ανθρώπους. Άλλοι πίσω από το τιμόνι σε κάποια εθνική οδό, άλλοι ψηλά στον ουρανό και άλλοι σε κάποια θάλασσα. Τους εντοπίσαμε -κάποιους από αυτούς πολύ μακριά- και τους ζητήσαμε να θυμηθούν ιδιαίτερες Χριστουγεννιάτικες εορτές μακριά από τα σπίτια τους. Όλοι είχαν από κάτι ενδιαφέρον να μας πουν...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΕΙΒΑΔΙΤΑΚΗΣ, Ταξιτζής:

«Μια ζωή στο τιμόνι»

«Όλα τα χρόνια που εργάζομαι στο Ταξί, τις περισσότερες γιορτινές μέρες βρίσκομαι πίσω από το τιμόνι. Είναι αλήθεια ότι τόσο την παραμονή και ανήμερα των Χριστουγέννων αλλά και της Πρωτοχρονιάς, ο κάθε άνθρωπος θέλει να τις απολαμβάνει με την οικογένεια του και τους οικείους του. Αυτό με στεναχωρεί, αλλά τι να κάνουμε αυτή είναι η φύση της δουλειάς μας, να εξυπηρετούμε τον κόσμο» μας λέει ο Μιχάλης Λειβαδιτάκης. Χρόνια στο τιμόνι σημειώνει ότι «πριν από μερικά χρόνια, πριν η οικονομική κρίση αρχίσει να πλήττει όλους τους Έλληνες, μπορούσα Χριστούγεννα ή Πρωτοχρονιά να κάνω ένα ρεπό ώστε να βρίσκομαι στο γιορτινό τραπέζι με την οικογένειά μου. Όμως τα τελευταία τρία χρόνια δεν υπάρχουν ώρες - καιρός για ξεκούραση. Το μεροκάματο είναι λίγο, και προσπαθώ, όπως όλοι οι συνάδελφοί μου, να καλύψουμε κάποια από τα έξοδα μας, τις ημέρες των γιορτών, αφού τότε υπάρχει αυξημένη κίνηση στην πιάντσα». Ο κ. Λειβαδιτά-

κης τόνισε ότι «τις γιορτινές μέρες και νύχτες, αν και βρισκόμαστε μακριά από τα σπίτια μας, η ψυχολογία μας είναι καλή, γιατί οι πελάτες μας έχουν μια ανεβασμένη διάθεση, είναι χαμογελαστοί και αυτό μας κάνει να αισθανόμαστε όμορφα».

Τα ευτράπελα και οι εύθυμες ιστορίες με πελάτες δεν λείπουν τις μέρες των γιορτών. Μια από αυτές μας εξιστόρησε ο κ. Λειβαδιτάκης, λέγοντας τα εξής «πολύς κόσμος επιλέγει τις γιορτές να κινηθεί με ταξί επειδή οι νύχτες θέλουν διασκέδαση και ποτό, δεν θέλουν να κινήσουν τα δικά τους αυτοκίνητα, γιατί θέλουν τα ξημερώματα συνήθως που τελειώνει η διασκέδαση, να πηγαίνουν με ασφάλεια στο σπίτι τους. Έτσι πριν από χρόνια ανήμερα των Χριστουγέννων νωρίς το πρωί, μπαίνει στο Ταξί ένας πελάτης που επέστρεφε από ένα ρεβεγιόν. Ο άνθρωπος είχε καταναλώσει μεγάλη ποσότητα αλκοόλ. Μου λέει μια διεύθυνση και ξεκινάω να τον πάω στο σπίτι του. Όταν φτάσαμε

«Θυμάμαι ανήμερα Χριστουγέννων να μπαίνει στο Ταξί ένας μεθυσμένος. Πήγαμε σε τρεις διαφορετικές διευθύνσεις γιατί δεν θυμόταν το σπίτι του» μας λέει ο κ. Μιχάλης Λειβαδιτάκης.

συνειδητοποίησε ότι δεν ήταν το σπίτι του. Μου λέει ξανά μια άλλη διεύθυνση, μα και πάλι δεν ήταν η σωστή.

Την τρίτη φορά "πέσαμε" σε σπίτι ενός φίλου

του, ο οποίος βλέποντας σε τι κατάσταση ήταν ο φίλος του, έβαλε τα γέλια.

Τελικά ο νηφάλιος φίλος του μου είπε τη σωστή διεύθυνση».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΚΟΥΡΑΚΗΣ, αυτοκινητιστής:

«Αποκλεισμένοι στο 90ο χιλιόμετρο»

«Εχω περάσει πολλά αλλά τα Χριστούγεννα που δεν θα ξεχάσω ποτέ ήταν αυτά του 1982-1983» μας λέει ο κ. Γιάννης Κουκουράκης. Σαραντά χρόνια αυτοκινητιστής έζησε πολλά συμβάντα, όμως ένα από αυτά δεν θα σβήσει ποτέ από τη μνήμη του. «Ταξιδεύαμε τότε με το "Κύδων" προπαραμονή Χριστουγέννων από τα Χανιά για να πάμε Θεσσαλονίκη. Την παραμονή το πρωί ήμασταν στον Πειραιά. Τα χρόνια εκείνα το κλίμα ανάμεσά μας ήταν πολύ καλό. Βγαίναμε 15 αυτοκίνητα από το καράβι και φεύγαμε όλοι μαζί σαν πορεία. Ο καιρός ήταν κακός και γύρω στη 1 το μεσημέρι φτάσαμε στο 90ο χιλιόμετρο της Εθνικής Οδού Αθηνών - Θεσσαλονίκης στο ύψος της Θήβας. Εκεί μας σταμάτησαν γιατί ο δρόμος ήταν αδιάβατος από τα χιόνια. Θα ήταν και ενάμιση μέτρο ύψος!» λέει ο παλιός φορτηγατζής.

Με τόσο χιόνι και με τον κακό καιρό να συνεχίζει, η αναχώρησή τους καθυστέρησε... λίγο. Για την ακρίβεια σχεδόν 4 ημέρες! «Αποκλεισθήκαμε και κάναμε Χριστούγεννα στο 90ο χιλιόμετρο. Παρέα με συναδέλφους. Κοιμόμασταν μέσα στα αυτοκίνητα που τους είχαμε τις μηχανές ανοικτές για να μην παγώσουν και είχαμε ρίξει και αντιψυκτικό. Στο ύψος αυτό υπήρχε και ένα εστιατόριο-καφέ. Εκεί τρώγαμε για τις πρώτες δύο ημέρες. Στη συνέχεια όμως οι προμήθειες... σώθηκαν! Δεν υπήρχε τίποτα! Από το στρατόπεδο της Θήβας που ήταν

εκεί κοντά μας έφεραν γαλέτες και κονσέρβες! Εμείς ήμασταν έξι άτομα και κάποια στιγμή που βρήκε ο μάγιστρος του κέντρου συκωτάκια, ένας από εμάς τον απασχόλησε και ένας δεύτερος του βούτηξε τη λαδόκολλα με τα συκωτάκια και τα φάγαμε και αυτά. Όταν βέβαια γυρίσαμε πίσω από τη Θεσσαλονίκη αρκετές ημέρες μετά, σταματήσαμε στο ίδιο σημείο και του τα πληρώσαμε! Τι να κάνουμε τα κλέψαμε, αφού πεινούσαμε» τονίζει. Όσο για το φορτίο των φορτηγών που ήταν μανταρινία και πορτοκάλια κυρίως ένα μέρος του δεν έφτασε ποτέ στον προορισμό του αφού όποιος περνούσε από το σημείο εκείνο έπαιρνε και ένα πορτοκάλι... για το δρόμο!

Η περιπέτεια έληξε με την επέμβαση του... στρατού αφού χωματουργικά μηχανήματα και άρματα των ενόπλων δυνάμεων άνοιξαν την Εθνική Οδό και τα φορτηγά μπόρεσαν να φύγουν από το 90ο χιλιόμετρο.

«Τελικά από προπαραμονή Χριστουγέννων που φύγαμε από την Κρήτη φτάσαμε στη Θεσσαλονίκη σχεδόν παραμονή Πρωτοχρονιάς. Εκεί κάναμε και την αλλαγή του χρόνου. Ως αυτοκινητιστές ήμασταν πάντα στο δρόμο, με το κίνδυνο του ατυχήματος, του προστίμου. Δεν υπήρχαν και τηλέφωνα τότε κινητά, για να επικοινωνήσεις με την οικογένεια σου έπρεπε να ψάξεις για τηλέφωνο. Υπήρχε όμως καλό κλίμα ανάμεσά μας και αυτό είναι το σημαντικότερο» καταλήγει ο αυτοκινητιστής.

Σαραντά χρόνια αυτοκινητιστής, ο κ. Γιάννης Κουκουράκης έζησε πολλά συμβάντα, όμως ένα από αυτά δεν θα σβήσει ποτέ από τη μνήμη του.

ΝΑΣΙΑ ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ, αεροσυνοδός:

«Γιορτινό τραπέζι στα... 35.000 πόδια»

Η Νάσια Θεοφανοπούλου, που από το γνώριμο χώρο του ρεπορτάζ βρέθηκε στους... αιθέρες ως αεροσυνοδός σε πτήσεις εξωτερικού.

«Όταν δουλεύεις στον αεροπορικό τομέα και καλείσαι να πας για πτήση, δεν έχει σημασία αν είναι Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Πάσχα, Κυριακές ή αργίες. Για μας το γιορτινό τραπέζι στρώνεται περίπου στα 35.000 πόδια...» μας λέει η Νάσια Θεοφανοπούλου, που από το γνώριμο χώρο του ρεπορτάζ βρέθηκε στους... αιθέρες ως αεροσυνοδός σε πτήσεις εξωτερικού.

«Μέρες γιορτινές, μέρες χαράς κι όπως κάθε σπίτι και κάθε οικογένεια στρώνει το γιορτινό της τραπέζι έτσι ακριβώς γίνεται και στην αεροπορική "οικογένεια", αναφέρει, εξηγώντας ότι «είναι η φύση της δουλειάς τέτοια που πρέπει να λείπουμε αρκετά συχνά απ' το σπίτι, την οικογένεια και τους φίλους μας ακόμα και τέτοιες μέρες. Αν έχεις επιλέξει να ακολουθήσεις το επάγγελμα της αεροσυνοδού σημαίνει ότι έχεις συμβιβαστεί και με την ιδέα ότι θα λείπεις απ' το σπίτι σου και μάλιστα για αρκετό καιρό ανάλογα με τις περιστάσεις. Αλλωστε αν δεν το αγαπάς αυτό που κάνεις, δεν μπορείς να το κάνεις!»

ΡΕΒΕΓΙΟΝ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ...

«Ημέρες Χριστουγέννων, φοράμε την φρεσκοσιδερωμένη μας στολή και το πιο λαμπερό μας χαμόγελο και ετοιμαζόμαστε για το "ρεβεγιόν" στο δεύτερό μας σπίτι -ή μίπως το πρώτο;- το αεροπλάνο. Το γιορτινό τραπέζι στρώνεται περίπου στα 35.000 πόδια και μαζί με τους υπόλοιπους συναδέλφους ή καλύτερα τη δεύτερή μας οικογένεια κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε για την ασφάλεια και την άνεση των επιβατών μας, παραμερίζοντας πολλές φορές τη δική μας "κακή μέρα"» αναφέρει η Νάσια και προσθέτει: «Φυσικά δεν είναι όλα ρόδινα καθώς δεν είναι λίγες οι στιγμές -και πόσο μάλλον τέτοιες μέρες- που θα σε πιάσει το παράπονο, που θα νιώσεις μοναξιά, που θα σου λείπουν οι δικοί σου άνθρωποι, όμως όταν δουλεύεις στον αεροπορικό τομέα και καλείσαι να πας για πτήση, δεν έχει σημασία αν είναι Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Πάσχα, Κυριακές ή αργίες». Η ίδια θυμάται χαρακτηριστικά την αλλαγή του χρόνου 2009 προς 2010 όπου στο πρόγραμμά της είχε την πτήση Αθήνα - Λονδίνο και επιστροφή. «Η πτή-

ση έφυγε απ' το Ελ. Βενιζέλος στις 7:30 το απόγευμα και γυρνούσε πίσω στην Αθήνα στις 4 τα ξημερώματα. Θα άλλαζε δηλαδή χρόνο κάπου στον αέρα! Πανικοβλήθηκα και ταυτόχρονα μελαγχόλησα! Θυμάμαι όταν βρεθήκαμε με το υπόλοιπο πλήρωμα γύρω στις 6 το απόγευμα κανείς δεν αναφερόταν στην "ιδιαιτερότητα" της πτήσης και το μυαλό μας ήταν στο πόσο "κοινότυπα" και "βαρετά" θα πέρναγαν οι φίλοι μας το βράδυ της Πρωτοχρονιάς».

Πώς είναι όμως να αλλάξει ο χρόνος εν πτήση; «Όταν πήγαμε στο αεροπλάνο, κάναμε τις απαραίτητες προετοιμασίες και πολύ σύντομα ήμασταν στον αέρα. Περίπου στις 11 το βράδυ (ώρα Ελλάδας) προσγειωθήκαμε στο αεροδρόμιο Χίθρου του Λονδίνου με τη διαφορά ότι εκεί η ώρα ήταν 9 το βράδυ. Αφού λοιπόν τελείωσε και ο καθαρισμός του αεροσκάφους, ξεκίνησαν οι επιβάτες να έρχονται για την επιστροφή μας στην Αθήνα οι οποίοι ως επί το πλείστον ήταν Αγγλοι. Ξαφνικά ενώ τίποτα δεν διέφερε από μια συνηθισμένη πτήση, ακούμε απ' τα μεγάφωνα τον κυβερνήτη να μας εύχεται "Χρόνια Πολλά και ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος"!» θυμάται η Νάσια η οποία όπως μας είπε: «ήταν και λίγο αστείο το γεγονός ότι εμείς μέσα στο αεροπλάνο, το οποίο όπου και να βρίσκεται θεωρείται ελληνικό έδαφος, είχαμε αλλάξει χρονιά και όλοι οι υπόλοιποι όχι. Στον δρόμο της επιστροφής πια, αργά το βράδυ, περνώγαμε από διάφορες πόλεις που γιόρταζαν το νέο έτος με βεγγαλικά και πυροτεχνήματα δημιουργώντας ένα υπερθέαμα για μας που ήμασταν κάποιες χιλιάδες πόδια ψηλότερα. Με λίγα λόγια έφυγα για πτήση το 2009 και γύρισα το 2010 με λίγες ώρες διαφορά, κάτι το οποίο όσα χρόνια κι αν περάσουν δεν θα ξεχάσω ποτέ!»

Ωστόσο η ίδια παραδέχεται ότι: «Όσες δυσκολίες όμως και να αντιμετωπίζουμε ενδεχομένως και καθημερινά στο επάγγελμά μας, οι περισσότεροι από μας δύσκολα θα το αλλάζαμε για μια δουλειά πιο "επίγεια" και κάτι τέτοιες μέρες που βρισκόμαστε μακριά από τους δικούς μας ανθρώπους, μας κάνουν να εκτιμάμε περισσότερο τις στιγμές που είμαστε κοντά τους».

ΑΛΕΞΗΣ ΒΑΤΣΑΚΗΣ, ναυτικός:

**«Τσουγκρίζουμε κι ευχόμαστε
του χρόνου στα σπίτια μας...»**

Ο Αλέξης Βατσάκης είναι από τα Χανιά και είναι ναυτικός, έχοντας την ειδικότητα του γ' μηχανικού. Ξεκίνησε πριν από τρία χρόνια ως δόκιμος και πλέον έχει αναλάβει ειδικότητα, διασχίζοντας τις θάλασσες του κόσμου... Οι μέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς θα τον βρουν στη μέση του Ατλαντικού ωκεανού, έχοντας ξεκινήσει αυτές τις μέρες από τη Βραζιλία με προορισμό το λιμάνι της Σιγκαπούρης. «Πρώτα ο θεός θα φτάσουμε εκεί γύρω στα μέσα του Γενάρη», μας λέει ο 26χρονος Αλέξης, εκφράζοντας τα συναισθήματά του για το ότι θα βρίσκεται στο «άπειρο» γαλάζιο του ωκεανού τις μέρες των γιορτών... «Είναι πολύ δύσκολο να λείπεις τόσο καιρό από το σπίτι σου και ειδικά αυτές τις μέρες ακόμα περισσότερο, όταν όλοι μαζεύονται στα σπίτια και περνούν οικογενειακά», λέει ο Αλέξης. «Είναι στενάχωρο γιατί όταν λείπει κάποιος, η απουσία του φαίνεται και όλοι λησμο-

νούμε και ζούμε με την ελπίδα ότι του χρόνου τέτοιες μέρες θα είμαστε με την οικογένειά μας, στο σπίτι και τη ζεστασιά μας. Η πρώτη ευχή που κάνουμε όταν τσουγκρίζουμε, είναι και του χρόνου στα σπίτια μας»...

Ο Αλέξης Βατσάκης διηγείται πώς είναι η εμπειρία, μέρες Χριστουγέννων που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη θαλπωρή της οικογένειας, να τις ζει μέσα στη θάλασσα, παρέα με συναδέλφους του ναυτικούς.

«Προσπαθούμε να τις περάσουμε όσο το δυνατόν ανώδυνα γίνεται, σαν να ήμασταν στα σπίτια μας. Στολίζουμε δέντρο, φτιάχνουμε μελομακάρονα και κουραμπιέδες (σ.σ. σε αυτό το σημείο εξηγεί ότι παίρνουν τις συνταγές από τις συντρόφους ή τις γυναίκες τους, που είναι στην Ελλάδα!). Φτιάχνουμε το χριστουγεννιάτικο τραπέζι, όλοι μαζί σαν μια οικογένεια. Επομένως τα Χριστούγεννα έχουν και την εμπειρία της

δυσκολίας με τη μαγειρική αλλά και τη γλύκα τους. Τίποτα όμως δεν αντικαθιστά την οικογένεια και τα αγαπημένα μας πρόσωπα».

Όσο για τις εντυπώσεις που έχει να αναφέρει και μπορεί να θυμηθεί, τόσο από τη θάλασσα, όσο και από το σπίτι του στα Χανιά, ο Αλέξης Βατσάκης λέει: «Στη θάλασσα, την πρώτη φορά που έτυχε να κάνω Χριστούγεννα μέσα στο καράβι ήταν όταν ήμουν δόκιμος και μου είχε κάνει τρομερή εντύπωση το πώς οι πιο παλιοί ναυτικοί το αντιμετώπιζαν τόσο χαλαρά. Όμως έβλεπες στα μάτια τους τη στενοχώρια, τη προσημονή να ήταν στο σπίτι τους. Αυτές τις μέρες όλοι είμαστε «κάπως», το μυαλό μας είναι στις οικογένειές μας. Από το σπίτι μου, έχω να θυμάμαι τα χαμογέλα και την ευτυχία, τη ζεστασιά των δικών μου ανθρώπων, να είμαστε όλοι μαζί αγαπημένοι κι ευτυχισμένοι... Αυτό σκέφτομαι και μου δίνει δύναμη να ξεπεράσω αυτές τις γιορτινές μέρες...»

Ο Αλέξης Βατσάκης στη γέφυρα του πλοίου που ταξιδεύει. Σήμερα βρίσκεται κάπου στον Ατλαντικό.

ΚΩΣΤΑΣ ΧΟΥΤΟΠΟΥΛΟΣ, πιλότος:

«Τα πιο ωραία Χριστούγεννα δίπλα στα θύματα του τσουνάμι»

Σε αποστολή μεταφοράς ανθρωπιστικής βοήθειας στη Σομαλία. (Δεξιά στις φωτ., ο πιλότος Κώστας Χουτόπουλος).

Πρώην πιλότος της πολεμικής και τώρα της πολιτικής αεροπορίας ο Κώστας Χουτόπουλος έχει βρεθεί πολλές φορές μίλια μακριά από το σπίτι του τις γιορτές. Μιλώντας στις «διαδρομές» τόνισε ότι «από την αρχή που άρχισα να εργάζομαι ως πιλότος της πολεμικής και τώρα της πολιτικής αεροπορίας, γνώριζα καλά τους κα-

νόνες που διέπουν το επάγγελμα αυτό. Η φύση της δουλειάς του πιλότου είναι τέτοια, που μέρες γιορτών βρίσκεται συνήθως στον αέρα, μακριά από την οικογένειά του. Δεν ήταν λίγες οι φορές που ήμουν στο πιλοτήριο λίγα λεπτά πριν την αλλαγή του χρόνου. Όμως, όλοι οι συνάδελφοί μου όπως κι εγώ, δεν δυσανα-

Από τα πιο ωραία Χριστούγεννα της ζωής του Κώστα Χουτόπουλου η μεταφορά ανθρωπιστικής βοήθειας σε θύματα του τσουνάμι στην Ταϊλάνδη.

σχετώ που είμαι μακριά τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά ή και το Πάσχα. Απλά φεύγοντας για ταξίδι, αισθάνεσαι πιο καλά όταν οι οικογένειά σου θα βρίσκεται κοντά σε συγγενικά και αγαπημένα πρόσωπα, που ξέρεις ότι θα περάσουν καλά». Ο κ. Χουτόπουλος υπογράμμισε ακόμα ότι «οι γιορτές Χριστουγέννων είναι μέρες αγάπης, που στο διάστημα αυτό πραγματοποιούνται πολλές εκπαιδευτικές ή συνάνθρωπούς μας που έχουν ανάγκη. Ετσι το 2005 πιλότος τότε της πολεμικής αεροπορίας, έφυγα από την Ελλάδα -τρεις μέρες πριν την Πρωτοχρονιά- για την Μπανγκοκ, μεταφέροντας με ένα αεροπλάνο C130 ανθρωπιστική βοήθεια για τους ανθρώπους που είχαν πληγεί από το

τσουνάμι. Αυτό με έκανε να αισθανθώ πολύ όμορφα, ενώ δεν στεναχωρήθηκα που ήμουν μακριά από το σπίτι μου. Αυτή η αποστολή βέβαια, δεν ήταν η μοναδική, αφού Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά έχω ταξιδέψει σε πολλές χώρες της Αφρικής και της Απω Ανατολής μεταφέροντας ανθρωπιστική βοήθεια και πάντα αισθανόμουν όμορφα γι' αυτό. Ο ίδιος πρόσθεσε ακόμα ότι «για εμάς τους πιλότους, οι γιορτές περνάνε πολύ γρήγορα που δεν τις καταλαβαίνουμε. Για να αισθανθείς εορταστικό κλίμα θα πρέπει να έχεις τον χρόνο εκείνο που χρειάζεσαι, για να διασκεδάσεις να ξεκουραστείς και να περάσεις καλά. Η δουλειά η δικιά μας δεν είναι έτσι».

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Ο αναγκαίος θάνατος του Λιούις Γουίντερ

» Malcolm Mackay

(μτφρ. Άλκηστις Τρίπερη, εκδόσεις Πόλις)

Εγώ πάντως προτιμώ τη Γλασκώβη, αν με ρωτάς, και ας έχω περάσει μόλις δυο μέρες εκεί και άλλες τόσες στο αντίπαλο δέος, το Εδιμβούργο, που αντικειμενικά θεωρείται πιο όμορφη πόλη. Η ομορφιά είναι υποκειμενική. Η Γλασκώβη θα αποτελούσε σκηνικό ταιριαστό για ένα μυθιστόρημα νουάρ, έτσι σκοτεινή και βιομηχανική όπως τη θυμάμαι. Ο τόπος με κάλεσε (και) αυτή τη φορά. Ο τόπος πρώτα, και ύστερα ο επιθετικός προσδιορισμός μπροστά στον θάνατο: αναγκαίος. Ο αναγκαίος θάνατος του Λιούις Γουίντερ, λοιπόν.

Όλα αρχίζουν με ένα τηλεφώνημα. Ανέμελο, οικείο, φιλικό, τίποτα επαγγελματικό. Κανονίζετε να βρεθείτε σε ουδέτερο μέρος, κατά προτίμηση σε δημόσιο χώρο. Πρέπει να είσαι προσεκτικός, ανεξάρτητα από το ποιος σου τηλεφώνησε, ανεξάρτητα από το σημείο συνάντησης. Να είσαι προετοιμασμένος για κάθε ενδεχόμενο, να μη θεωρείς τίποτα δεδομένο. Είναι δελεαστικό να αρχίσεις να εμπιστεύεσαι. Δελεαστικό, αλλά λάθος. Μπορεί κάποιος να είναι έμπιστος

φίλος σου για είκοσι χρόνια και μετά να σου γυρίσει την πλάτη απ' τη μια στιγμή στην άλλη. Συμβαίνει. Οποιος έχει μυαλό, θυμάται αυτή την πικρή πραγματικότητα: **οποιος δεν έχει, θα τη μάθει.**

Σάββατο απόγευμα, στο βάθος ακούγεται ο ποδοσφαιρικός αγώνας από το ραδιόφωνο, κάθεται στον καναπέ με ένα βιβλίο. Το βαμμένο πέπλο του Ουίλιαμ Σόμερσετ Μωμ, αν θες να ξέρεις, και τον έχει συναρπάσει.

Η δευτεροπρόσωπη απεύθυνση του αφηγητή εμπλέκει εξαρχής τον αναγνώστη στην ιστορία, τον κάνει συνένοχο, καθώς τον απαριθμεί τα απαραίτητα μέτρα προστασίας και τον προειδοποιεί για τις πιθανές παγίδες, και ας μην αναφέρεται ξεκάθαρα, αρχικώς τουλάχιστον, σε μια πράξη έκνομη. Είναι δελεαστικό, σου λέει, να αρχίσεις να εμπιστεύεσαι, δελεαστικό αλλά λάθος. Κάποιος μπορεί να είναι φίλος σου έμπιστος για είκοσι χρόνια και να σου γυρίσει την πλάτη. Μοιάζει με μια γενικότερη στάση ζωής, όχι; Άμεσα, όμως, εμφανίζει επί σκηνής τον Κάλουμ Μακλίν,

έναν εικοσενιόχρονο πληρωμένο δολοφόνο, που ζει στη Γλασκώβη και εργάζεται ως ελεύθερος επαγγελματίας, αναλαμβάνοντας τόσες δουλειές ώστε να μπορεί να ζει λιτά, αποφεύγοντας να ενταχθεί σε κάποια από τις υπάρχουσες συμμορίες της πόλης.

Το συμβόλαιο θανάτου αφορά τον Λιούις Γουίντερ, χρόνια στο κουρμπέτι, μα ακόμα πολύ χαμπλά στην πυραμίδα. Το τελευταίο καιρό κάνει ανοίγματα όμως, μοιάζει να έχει αποκτήσει γερές πλάτες. Οι εντολοδόχοι του Μακλίν ακριβώς αυτό φοβούνται, αυτό θέλουν να προλάβουν. Η δουλειά μοιάζει απλή. Είναι εύκολο να σκοτώσεις έναν άνθρωπο, όμως είναι δύσκολο να σκοτώσεις έναν άνθρωπο καλά. Τόσο απλά.

Τον δολοφόνο τον ξέρουμε, άλλο είναι το διακύβευμα του μυθιστορήματος. Παραμερίζοντας το προφανές της αναμενόμενης αστυνομικής έρευνας, ο Μακί επικεντρώνεται στην ανάγκη του Μακλίν για ανεξαρτησία και αυτοδιάθεση, να δουλεύει αυτόνομα, ορίζοντας εκείνος τις συνθήκες, να είναι αφεντικό του εαυτού του. Ξεπερνώντας τα (συχνά στενά) όρια της αστυνομικής ιστορίας, ο συγγραφέας εντοπίζει και εντάσσει ένα έξυπνο σημείο ταύτισης ανάμεσα στον ήρωά του και τον αναγνώστη, πρωταρχικό ζητούμενο σε ένα μυθιστόρημα νουάρ. Ενταγμένο σε αυτόν τον συλλογισμό, το μετρημένο βάθος των χαρακτήρων μοιάζει απόφαση συνειδητή εκ μέρους του.

Η αφήγηση φανερώνει έναν συγγραφέα που έχει εμπιστοσύνη στις δυνατότητές του -και στη σκληρή δουλειά από μεριάς του, το ταλέντο δεν φτάνει. Ο επιβλητικός τόνος του αφηγητή παντογνώστη, η ριψοκίνδυνη απόφαση της διαρκούς απεύθυνσης στον αναγνώστη και ο στακάτος ρυθμός είναι κάποια από τα στοιχεία που το φανερώνουν, δίνοντας στο τελικό αποτέλεσμα ένα στίγμα ιδιαίτερο προσωπικό -και μελλοντικά αναγνωρίσιμο. Και αν ξεχωρίζει για την αφήγηση, αυτό δεν σημαίνει πως από το μυθιστόρημα του Μακί λείπουν τα απαραίτητα εκείνα συστατικά της νουάρ λογοτεχνίας: κάθε άλλο μάλιστα.

info: Ο αναγκαίος θάνατος του Λιούις Γουίντερ αποτελεί το πρώτο μέρος της Τριλογίας της Γλασκώβης.

Βιβλία

Η κρύπτη των Καπουτσίνων

Γιόζεφ Ροτ

Εκδότης: Αγρ

Το μυθιστόρημα που συμπληρώνει το αριστούργημα του Γιόζεφ Ροτ "Το Εμβαστήριο του Ραντέτσκι", είναι μια μελαγχολική, συγκινητική ελεγεία για τον χαμένο κόσμο της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας. Εξιστορεί την ανέμελη ζωή ενός μέλους τρίτης γενιάς της περήφνης οικογένειας Τρόττα στα χρόνια πριν τον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο, την ενθουσιώδη

στράτευση και την άδοξη σύλληψή του και εξορία στην Σιβηρία, την απόδρασή του, την απώλεια των ψευδαισθήσεων για τα στρατιωτικά ιδεώδη, την επιστροφή του και την αποστράτευσή του. Σε μια μεταπολεμική Βιέννη που μαστιάζεται από οικονομική κρίση, όπου οι παλιές οικογένειες έχουν χάσει όλα τα προνόμιά τους, ο Τρόττα προσπαθεί να αναβιώσει έναν προβληματικό γάμο και να συμβιβαστεί με τη σκληρή και περίπλοκη κοινωνική πραγματικότητα της Βιέννης, καθώς εμφανίζονται τα πρώτα σημάδια της ναζιστικής ωμότητας που καταφθάνει απειλητικά.

Τα Παιδιά του Οικοτροφείου

Θεόδωρος Κώτσιος

Ελληνική πεζογραφία
Εκδότης: Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Φθινόπωρο του 1946. Οι πρώτες νύχτες στο Οικοτροφείο αξέχαστες. Ύπνος ελάχιστος. Ο καθένας ήθελε να πει τ' αστεία του, το μακρύ του και το κοντό του, θέατρο κανονικό. Το φως έσβηνε από νωρίς. Υπήρχε όμως και το σκασιαρχείο. Μερικοί χάνονταν στην πόλη και ξεχνούσαν να γυρίσουν. [...] Ιδιαίτεροι χώροι για ανάγνωση και γραφή δεν υπήρχαν. Καθένας τα βιβλία του και όλα τα σύνεργα στο

κρεβάτι του. Ενα κασελάκι, κρυμμένο από κάτω, βοηθούσε την κατάσταση, γινόταν και καρέκλα. Εκεί ύπνος, εκεί γράψιμο, εκεί διάβασμα. Και ο Χειμώνας πλησίαζε, κι ούτε μια σόμπα με ξύλα. Τυλιγμένοι στις κουβέρτες προσπαθούσαν να πρημήσουν. Το βράδυ έπεφταν με τα ρούχα, γιατί τουρτούριζαν. Παραπονιόνταν στον διευθυντή τους, αλλά τι να τους κάνει ο άνθρωπος. Αυτός όλο αρχαία ρητά τους έλεγε, που ούτε τρώγονταν ούτε να τους ξεστάνουν μπορούσαν.

Υπεραστικά

Κωστής Παπαγιώργης

Πρόλογος: Ζυράνια Ζατέλη
Εκδότης: Καστανιώτης

«Κανείς δεν μπορεί να ζει υπό το κράτος του "ανικνευτού αληθείας" ή μιας χρόνιας -ανά επατήμερο- ανάκρισης για τα κοινά. Εντούτοις η βιοποριστική συνεργασία με την εφημερίδα είναι αμείλικτη. Η κοπάνια δεν συγχωρείται - οι λόγοι "πνευματικής υγείας" δεν γίνονται δεκτοί ούτε γι' αστείο. Η κρίση είναι βέβαια κατά κανόνα τεμπέλικη, βραδύ-

νους, απρόθυμη - πλην όμως η αντεπιστέλλουσα υποχρέωση να φθέγγεσαι για τα κοινά αποβαίνει με τα χρόνια ρητορικό κουσούρι». Αυτά σημειώνει ο Κωστής Παπαγιώργης στο οπισθόφυλλο του "Κέντρου Δηλητηριάσεων", αποτυπώνοντας με λίγες

Εν κορώ τότε, με τη Χορωδία του Τρίτου

Μαριέλλη Σφακιανάκη-Μανωλίδου

Εκδότης: Κέδρος

Στο νέο της βιβλίο η Μαριέλλη Σφακιανάκη - Μανωλίδου ανατρέπει στην ιστορία του Τρίτου Προγράμματος της Ελληνικής Ραδιοφωνίας. Η συγγραφέας υπήρξε ιδρυτικό μέλος της Χορωδίας του Τρίτου. Φωτογραφίζοντας με γλαφυρότητα το χορωδιακό πορτρέτο των Αθηνών της δεκαετίας του '60, η αφήγηση ξεκινά από τα πρώτα ερασιτεχνικά σύνολα, όπως τη Χορωδία Αθηνών, τη

Χορωδία της Θάλειας Βυζαντίου, του Μιχάλη Βούρτσου, του Δήμου Αθηναίων και του Φεστιβάλ Αθηνών, για να φτάσει στα χρόνια του Μάνου Χατζιδάκι με την ίδρυση της επίσημης Χορωδίας του Τρίτου. Η αφήγηση ξεδιπλώνει μερικές από τις κορυφαίες στιγμές της καλλιτεχνικής δημιουργίας στην Ελλάδα, καθώς αυτές διαδραματίζονται μέσα σε αναρίθμητες αντιζοότητες και ευτράπελα στιγμιότυπα.

NESAKI RESTAURANT
Μενού Χριστουγέννων

Για καλωσόρισμα
1. Φάβα με κάστανα και καραμελωμένα κρεμμύδια
2. Τυροσαλάτα
3. Φοκάτσια

Σούπα
Σούπα κολοκύθας, γλυκά κρεμμυδάκια, φασκόμηλο και αλατισμένους σπόρους κολοκύθας.

Ριζότο
Ριζότο με καπνιστή μπριζόλα, κολοκύθια, άγρια μανιτάρια, παρμεζάνα, αρωματισμένο με φρέσκο βούτυρο.

Σαλάτα
Πράσινη σαλάτα με απάκι, καρδία, ρόδι, ροκφόρ με σάλτσα μπουρδάφνης.

Κυρίως
1. Μοσχαράκια με brandy, δαμάσκηνα σε σάλτσα μαύρης σοκολάτας (σερβιρισμένο με χωριάτικες ταλιατέλες) ή
2. Κατόπουλο παναρισμένο με φυτικό Αιγίνης σε αρωματική σάλτσα με γλυκό κρασί Σάρος (σερβιρισμένο με ελαφρύ "κριθαρότο" λαχανικών).

Γλυκό
Τιραμισού

ΤΙΜΗ 30€/ΑΤΟΜΟ

ΑΝΟΙΚΤΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ από τις 17.00 & ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ από 13.00
ΚΑΛΑΜΑΚΙ ΤΗΛ. ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ 6945 632697

ΔΙΗΓΗΜΑ

Το κατάλευκο μεταξωτό φουστάνι

ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΒΛΑΧΑΚΗ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: πίνακας του ΚΩΣΤΗ ΖΑΖΑ

Ερχόταν τα Χριστούγεννα κι εκείνος ετοιμαζόταν να φύγει σ' ένα μακρινό ταξίδι.

Κι όλο την έσφιγγε στην αγκαλιά του κι όλο της έλεγε:

-Από την ομορφότερη πόλη που θα συναντήσω, θα σου αγοράσω ένα κατάλευκο μεταξωτό φουστάνι. Τα σχέδια της δαντέλας του θα είναι από τα κύματα μιας απάτητης ακρογιαλιάς. Και χρώματα από τα δειλινά θα παίρνω για να σου φτιάξω ένα κολιέ βαθύ πορτοκαλί για το λαιμό σου.

Έφυγε και πέρασαν ώρες...

Και πέρασαν μέρες...

Και πέρασαν χρόνια...

Εκείνη έγραφε στίχους σε χιλιόμετρα κόλλες λευκές. Ύστερα άπλωνε χάρτες και πάνω τους ζωγράφιζε έλατα και... νεραντζολεμονοπορτοκαλόδεντρα!

Για να μην του λείψει το βουνό, μήτε ο κάμπος και μήτε το βούισμα της μέλισσας.

Τα βράδια καθότανε μπροστά στη θάλασσα κι έλεγε παραμύθια για να τον νανουρίζει.

Κι όλο ονειρευότανε το κατάλευκο μεταξωτό φουστάνι κι όλο ονειρευότανε το κολιέ από βαθύ πορτοκαλί κι όλο έγραφε στίχους σε χιλιόμετρα κόλλες λευκές.

Έτσι πέρασαν οι ώρες...

Πέρασαν οι μέρες...

Πέρασαν τα χρόνια...

Γύρισε και της μίλησε για το ταξίδι του και για την ομορφότερη πόλη.

Μα ούτε που θυμόταν το κατάλευκο μεταξωτό φουστάνι και στην τσέπη της καρδιάς του δεν κρατούσε ούτε μια χάντρα από βαθύ πορτοκαλί για το κολιέ της.

Τότε έφτιαξε μονάχη ένα φουστάνι από κόλλες λευκές. Ανακάλυψε μian απάτητη ακρογιαλιά και στάθηκε μπροστά στο κύμα. Εκείνη την αγκάλιασε τρυφερά κι έγραψε τα σχέδιά του γύρω γύρω στο χάρτινο φουστάνι της.

Κι ενώ κοιτούσε το δειλινό, στο λαιμό της φανερώθηκε ένα κολιέ βαθύ πορτοκαλί. Επειτα γονάτισε στο ξωκλήσι της μοναξιάς της και προσευχήθηκε.

Για ώρες...

Για μέρες...

Για χρόνια...

Όταν σπκώθηκε η θάλασσα είχε λιώσει το κατάλευκο χάρτινο φουστάνι της και τα κομμάτια του τα είχε σκορπίσει στους ωκεανούς. Κι η νύχτα είχε σβήσει από το λαιμό της το βαθύ πορτοκαλί κολιέ του δειλινού. Ενωσε ανάλαφρη κι άρχισε πάλι να γράφει στίχους σε κόλλες λευκές.

Στίχους για τη θάλασσα, για τον ήλιο και για κείνο το άγνωστο πουλί που πετούσε προς το μέρος της.

Το διήγημα εκδόθηκε σε μικρό αριθμό αντιτύπων το 1997.

Μια παράσταση για τις τύψεις και τις ενοχές. Μια παράσταση για όλα όσα κρατάμε κρυμμένα στα βάθη της ψυχής μας και τελικά ξεχειλίζουν και μας καταδυναστεύουν. Μια παράσταση για το διαφορετικό και την αντιμετώπισή του από τους ανθρώπους κάθε εποχής. Το "Παντελόνη από λέπια" ολοκλήρωσε πριν λίγες μέρες τον πρώτο κύκλο παραστάσεων του στο Θέατρο Κυδωνία, και μετά τις γιορτές ξεκινά τον δεύτερο κύκλο. Η παράσταση συμπίπτει με τα "γενέθλια" του θεάτρου Κυδωνία, που μετράει 15 χρόνια παρουσίας στα θεατρικά δρώμενα των Χανίων.

Ο Μιχάλης Βιρβιδάκης, σκηνοθέτης της παράστασης μίλησε στις "διαδρομές" και αποκάλυψε... εκπλήξεις που επιφυλάσσει για τον νέο κύκλο παραστάσεων καθώς και τη νέα του δουλειά που περιμένουμε να "ανέβει" στο σανίδι τον Μάρτιο του 2015.

Μια παράσταση για το διαφορετικό, για το καλό, το κακό, τις συμπεριφορές και -όπως τουλάχιστον το είδα εγώ- τις ενοχές που κατατρύχουν λίγο πολύ όλους μας. Μπορεί να χαρακτηριστεί το "Παντελόνη από λέπια" σύγχρονη τραγωδία;

Πρόκειται για ένα σύγχρονο δράμα που η δομή της ιστορίας του ξεκινά τον 12ο αιώνα και φτάνει μέχρι τις μέρες μας. Η ιστορία έχει να κάνει με την οικογένεια Γκριν και τους απογόνους της οι οποίοι, κουβαλούν στο σώμα τους τα σημάδια μιας γενετικής ανωμαλίας, που τους καθιστά διαφορετικούς, δύσμορφους και μάλλον απόβλητους από την κοινωνία. Πάνω σε αυτόν τον καμβά η συγγραφέας επινοεί τρία διαφορετικά πρόσωπα που όλα με κάποιον τρόπο σχετίζονται με την οικογένεια Γκριν σε τρεις διαφορετικούς χρόνους (12ος αιώνας, 1973, σήμερα),

ΜΙΧΑΛΗΣ ΒΙΡΒΙΔΑΚΗΣ:

«Το θέατρο είναι πολυτελής τέχνη»

■ "Παντελόνη από λέπια":

Μια σύγχρονη τραγωδία που "...γύρισε σπίτι της"

ΜΑΡΙΑ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ
mariamystakidou@gmail.com

Υπάρχουν παραστάσεις που λίγα λεπτά αργότερα, τις έχουμε ξεχάσει. Και υπάρχουν ιστορίες τόσο δυνατές που τις κουβαλάμε μαζί μας για πάντα. Μια τέτοια ιστορία είναι το "Παντελόνη από λέπια".

και πλέκει μέσα από τις φαινομενικά ασύνδετες αφηγήσεις τους τον συνεκτικό ιστό του έργου της, που έχει να κάνει τόσο με την απόρριψη της διαφορετικότητας από την κοινωνία όσο και με τις ενοχές που η βίαιη αυτή πράξη επιφέρει στη συνείδηση των ανθρώπων. Σταθερό σημείο αναφοράς και στις τρεις αφηγήσεις η παραλία του Ορφορντ Νες και η μυστηριώδης, φορτισμένη από σκιές και θρύλους, ατμόσφαιρά του. Βέβαια το έργο, όπως όλα τα καλά θεατρικά κείμενα, δεν μιλά μόνον για ένα πράγμα. Είναι πολύ ενδιαφέρον, ως ποίηση, το σημείο όπου για να μπορούμε να υπερβεί την τρέχουσα αντίληψη της έννοιας του χρόνου αναγκάζεται να μιλήσει για τις σύγχρονες επιστημονικές αντιλήψεις περί χρόνου. Και μας παρουσιάζει τον χρόνο σαν ένα μπαλόνι που διαρκώς φουσκώνει δημιουργώντας όλο και περισσότερο χώρο στην επιφάνειά του ώστε όλα, όσα έγιναν στο παρελθόν, να παραμένουν ακόμα και σήμερα ζωντανά, στοιβαγμένα πάνω στο μπαλόνι... Με αυτό το πανέμορφο εύρημα η συγγραφέας καταφέρνει μέσα σε μια στιγμή να ενώσει τρεις διαφορετικές και απομακρυσμένες με διαφορά αιώνων στιγμές, πάνω στη θεατρική σκηνή, δεν είναι υπέροχο;

Ποιες είναι οι δικές σου "Ερινύες"; Και ποια θα έλεγες πως είναι τα προσωπικά σου απωθημένα; Παραστάσεις που δεν έκανες ακόμα, συνεργασίες, κάτι που να σε κάνει να λες, «αυτό θα μπορούσα να το είχα κάνει καλύτερα»;

Το θέατρο είναι μια πολυτελής τέχνη που για να γίνει σωστά και με επαγγελματική επάρκεια προϋποθέτει οικονομική υποστήριξη και μέριμνα τόσο από το κράτος όσο και από την

πόλη μέσα στην οποία βρίσκεται και δουλεύει (αυτή είναι η διεθνής πρακτική) και βεβαίως και από τους ίδιους τους πολίτες που απολαμβάνουν το προνόμιο να έχουν στην πόλη τους έναν θίασο που δεν αναμασά ό,τι πιο τετριμμένο και χιλιοειπωμένο στη σκηνή, αλλά αντίθετα, ερευνά και παρουσιάζει ό,τι πιο σύγχρονο, ό,τι πιο ενδιαφέρον και δελεαστικό εμφανίζεται στις σκηνές του εξωτερικού, με παραστάσεις έργων που παίζονται πρώτη φορά στην Ελλάδα. Το πλαίσιο αυτό, που είναι το πλαίσιο της λειτουργίας του θεάτρου "Κυδωνία" στα Χανιά(!) 15 χρόνια τώρα, δεν ξέρω κατά πόσο έχει κατανοηθεί. Αυτό βεβαίως έχει συνέπειες στη λειτουργία του θεάτρου από τις οποίες εκπορεύονται οι δικές μου Ερινύες, όπως τις αποκάλεσες. Αφού με ρωτάς να στις κατονομάσω: εξαιτίας της εντελώς γλίσχρας επιχορήγησης που είχαμε πριν την κρίση και της μηδενικής επιχορήγησης που έχουμε τα τελευταία 4 χρόνια λόγω της κρίσης, το θέατρο δυσκολεύεται να πληρώσει τους μισθούς των ηθοποιών και των συνεργατών, δυσκολεύεται να πληρώσει τα συγγραφικά και μεταφραστικά δικαιώματα, δυσκολεύεται να πληρώσει το ενοίκιο της θεατρικής στέγης που διαμόρφωσε στα Χανιά, δυσκολεύεται να εξοφλήσει τα έντυπα των παραστάσεων, δυσκολεύεται...

Μέσα στις παράπλευρες απώλειες υπάρχουν πολλά αριστουργηματικά έργα με 6 ή 8 ηθοποιούς τα οποία φυσικά δεν μπορούμε να προσεγγίσουμε γιατί το κόστος παραγωγής τα καθιστά απλησίαστα. Και φυσικά παραμένουν και θα παραμένουν στοιχειωμένα μέσα μου...

Ελευθέριος Βενιζέλος & "Επειδή η ιστορία θα έπρεπε να διδάσκει..."

■ Λίγα λόγια για τη νέα παράσταση που θα ανέβει στο θέατρο Κυδωνία τον Μάρτιο

Με εκφραστικό εργαλείο τον ίδιο τον λόγο του Ελευθέριου Βενιζέλου, η παράσταση επιχειρεί την αναψηλάφηση των γεγονότων εκείνης της εποχής, αφήνοντας τον θεατή να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα. Τον ρόλο του Ελευθέριου Βενιζέλου ερμηνεύει ο Μιχάλης Βιρβιδάκης. Η παράσταση θα ανέβει τον Μάρτιο του 2015.

Η εταιρεία Θεάτρου ΜΝΗΜΗ σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», στο πλαίσιο των εκδηλώσεων που ξεκίνησαν το 2014 για τη συμπλήρωση 150 χρόνων από τη γέννηση του μεγάλου πολιτικού, θα παρουσιάσουν θεατρική παράσταση με τίτλο:

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος στη Βουλή των Ελλήνων την άνοιξη του 1932
η
Επειδή η ιστορία θα έπρεπε να διδάσκει...

Οι υπαίτιοι των σημερινών οικονομικών δυσχερειών, οι υπαίτιοι της Μικρασιατικής καταστροφής, ο εθνικός δικαστής

Τον ρόλο του Ελευθέριου Βενιζέλου ερμηνεύει ο **Μιχάλης Βιρβιδάκης**

150 χρόνια

ΜΝΗΜΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΘΕΑΤΡΟΥ
ΘΕΑΤΡΟ ΚΥΔΩΝΙΑ
ΥΠΗΡΑΞΙΟΝ 12, ΧΑΝΙΑ
www.mnime.gr

Πώς θα απαλλαγείτε από το “φούσκωμα” των Χριστουγέννων;

Τα Χριστούγεννα μόλις πέρασαν και πλησιάζει η Πρωτοχρονιά. Αν τα χριστουγεννιάτικα τραπέζια σας άφησαν ένα μικρό “φούσκωμα” μπορείτε να το χειριστείτε και τους τρόπους για να το κάνετε τους υποδεικνύει η διαιτολόγος - διατροφολόγος Γιώτα Καρακασίδου.

«Ο πιο έξυπνος τρόπος να διώξετε το πρηξιμάκι είναι: Να φροντίσετε να πιείτε άφθονα υγρά, νερό και τσάι, γιατί το αλ-

κοόλ σας έχει προκαλέσει αφυδάτωση. Να κινηθείτε - περπάτημα, χορός -όσο μπορείτε για να τονώσετε την κυκλοφορία του αίματος γιατί οι μέρες αυτές είναι αρκετά καθιστικές. Να αποφύγετε την κατανάλωση γλυκών γιατί είναι κοντά η Πρωτοχρονιά και σίγουρα θα υπάρξουν άφθονα. Να καταναλώσετε στο κύριο γεύμα ψάρι, λαχανικά και όσπρια για να ρυθμιστεί η χοληστερόλη που με τόσο κρέας έχει ανέβει. Να φάτε

πολλές σαλάτες και φρούτα για να ενυδατωθείτε και να δώσετε στο σώμα σας τη δυνατότητα να λειτουργήσει σωστά το έντερο μέσω του οποίου αποβάλλεται το λίπος» λέει η κα Καρακασίδου.

Παράλληλα επισημαίνει ότι ακόμη και μια υγιεινή σαλάτα μπορεί να αποτελέσει μια γευστική απόλαυση και προτείνει μερικές συνταγές:

Σαλάτα με πορτοκάλι

300 γραμμάρια. μαρούλι.
4 φέτες πορτοκάλι.
χυμό λεμονιού.
100 γραμμάρια καλαμπόκι.
1 κουταλάκι καρύδια.
1 κουταλάκι ελαιόλαδο.
1 γιαούρτι 2%.

Σαλάτα ρόκας με σουσάμι

250 γραμμάρια ρόκα,
2 ντομάτες ή 8 ντοματάκια.
1 κουταλάκι σουσάμι.
Για τη σάλτσα
1 κουταλάκι ελαιόλαδο.
1 κουταλάκι μπλόξυδο.
Μισό κουταλάκι μέλι.
2 κόκκους κόλιανδρο κοπανισμένο.
Αλάτι, πιπέρι.

Σαλάτα με ψητά λαχανικά

1 πιπεριά κίτρινη, 1 πιπεριά κόκκινη, 1 πιπεριά πράσινη (ψητά).
1 κολοκυθάκι (ψητό).
Μισή μελιτζάνα (ψητή).
1-2 ντομάτες (ψητές) ή μανιτάρια ψητά.
Φρέσκια μοτσαρέλα.
1 κουταλιά βαλσάμικο.
1 κουταλάκι κύμινο.
2 κουταλιές άνηθος, μαϊντανός.
Αλάτι, πιπέρι.
1 κουταλιά ελαιόλαδο.

Δροισιτική σαλάτα με ρόδι

400 γρ. ανάμικτα φύλλα πράσινης σαλάτας όπως σπανάκι, ρόκα, μαρούλι.
100 γρ. τριμμένο τυρί ή κασέρι με λίγα λιπαρά.
Πιπέρι.

1 ρόδι (2 κουταλάκια σε σπόρους και το υπόλοιπο το κάνετε χυμό).

Για τη σάλτσα:

4 κουταλιές χυμό ρόδι.

2 κουταλάκια ελαιόλαδο.

2 κουταλιές ξύδι βαλσάμικο.

1 κουταλάκι μουστάρδα.

Παίρνετε διάφορες πρασινάδες (ρόκα, μαρούλι, σπανάκι) τις κόβετε με το χέρι και τις βάζετε σε πιατέλα. Τρίβετε το τυρί. Παίρνετε ένα μεγάλο ρόδι και το ξεποριάζετε. Ρίχννετε 2 κουταλάκια σπόρια στις πρασινάδες και το υπόλοιπο το κάνετε χυμό. Περνάτε το χυμό από σουρωτήρι. Ετοιμάζετε σάλτσα με λαδόξυδο, ρόδι, μουστάρδα. Σε μια πιατέλα στρώστε τις πρασινάδες, προσθέστε το τυρί και πιπέρι και ρίξτε τη σάλτσα.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ
ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥΔΑΚΗ

Π.Ο.Χ. ΤΑΛΩΣ/ANEK LINES

Ακλόνητος στην κορυφή της ελληνικής ποδηλασίας

Με πράξεις αποδεικνύει ο Τάλως/ANEK Lines αυτό που είναι γνωστό σε όλους όσοι ασχολούνται με την ποδηλασία, δηλαδή ότι τα τελευταία χρόνια είναι μακράν το κορυφαίο σωματείο της χώρας μας.

δουλειά στην υποδομή, την προσπάθεια και την πολύ καλή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων με το τμήμα.

Μπορεί η... μονιμοποίηση στην κορυφή να δημιούργησε κλίμα ευφορίας στον Τάλω, όμως δεν... φουσκώνει τα μυαλά και ήδη έχει αρχί-

σει η προετοιμασία σε όλες τις ηλικιακές κατηγορίες εν όψει της νέας σεζόν, με στόχο να προστεθεί στο ενεργητικό του ακόμη μια καλή παρουσία.

Για τη φετινή πρωτιά μας μίλησαν έξι παιδιά που αγωνίζονται σε διάφορες ηλικιακές κατηγορίες, δυο προπονητές ("απουσιάζει" ο Παναγιώτης Μαρεντάκης, ο οποίος έχει την ευθύνη της αγωνιστικής ομάδας) και ο πρόεδρος του Συλλόγου, ενώ στο δισέλιδο δημοσιεύονται και

ορισμένα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τον Τάλως/ANEK Lines.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κυρίως οι μεγαλύτερης ηλικίας συνομιλητές μας δεν έκρυψαν την απογοήτευσή τους για το μεγάλο "χαμένο στόιχημα" του Νομού Χανίων, που αφορά το ποδηλατοδρόμιο στα Καθιανά, το οποίο δυστυχώς, αν και είναι εδώ και χρόνια "σχεδόν έτοιμο", δεν κατέστη δυνατόν να φιλοξενηθεί ποδήλατα στην πίστα του.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΠΑΝΑΚΗΣ (πρόεδρος του Δ.Σ.)

«Η νέα, τέταρτη στη σειρά, διάκριση γέμισε υπερηφάνεια και χαρά όλο το συμβούλιο, τους αθλητές και προπονητές, τους γονείς και τους χορηγούς μας. Ο Τάλως προσπαθεί να εκπροσωπή επιτάξια τα Χανιά και την Κρήτη, γενικότερα, σε πανελλήνιο και όχι μόνο επίπεδο και τα αποτελέσματα δείχνουν ότι το επιτυγχάνει. Εκ μέρους του Συλλόγου θέλω να ευχαριστήσω για μια ακόμη φορά την ANEK Lines, που ως χρυσός χορηγός στήριξε και τη φετινή μας προσπάθεια, αλλά και όλους τους άλλους χορηγούς μας, που είναι οι "IDEAL bikes", "Ποδηλατοδρόμιο", κατάστημα "Φωτεινάκης", "Minoia Palace resort and spa", θερμοϋδραυλικές εφαρμογές "Γιάννης Κουτσουκλάκης", "Lion Bike Rental", κατάστημα "Σχετάκης Stihl", κατάστημα "Κακαουνάκης" στο Καστέλι και "Καφέ Φοίνικας" στην Παλιόχωρα, για τη συμβολή τους στη νέα μας πρωτιά. Είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι βρίσκουμε νέους υποστηρικτές στην προσπάθειά μας και ήδη μπορώ να σας πω ότι για το 2015 θα έχουμε χορηγία και από τα λατομεία Σελίνου - Καντάνου. Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω για τη συνδρομή τους σε πολλές διοργανώσεις, την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, τον Δήμο Καντάνου - Σελίνου και τον Δήμο Χανίων».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΡΑΓΚΙΟΥΔΑΚΗΣ (προπονητής για τρίτη σεζόν στην Ακαδημία)

«Το γεγονός ότι από το 1999 και μετά είμαστε σταθερά στην πρώτη τριάδα, σημαίνει ότι και η φετινή επιτυχία δεν είναι τυχαία, όμως δεν ήρθε και εύκολα. Χρειάστηκε η προσπάθεια αθλητών - αθλητριών, προπονητών, διοίκησης, χορηγών και γονέων, που και φέτος έπιασε τόπο και αυτό είναι το ευχάριστο. Ορεξη υπάρχει, όλοι όσοι ασχολούμαστε με την ομάδα αγαπάμε αυτό που κάνουμε, οπότε είναι πιστεύω λογικό να έχουμε αυτά τα αποτελέσματα. Συγκριτικά με τα χρόνια που έτρεχα εγώ, μπορώ να πω ότι το επίπεδο των αθλητών είναι πολύ πιο υψηλό τώρα, όμως οι υποδομές και η βοήθεια από την Ομοσπονδία, πλέον είναι σχεδόν ανύπαρκτες, οπότε αξίζουν συγχαρητήρια στα παιδιά του Τάλω για την προσπάθειά τους και σε όσους την υποστηρίζουν με κάθε τρόπο».

ΚΩΣΤΑΣ ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ (προπονητής MTB, αλλά και στις μικρές ηλικιακές κατηγορίες)

«Αν σκεφτούμε ότι το μπάζει έχει μειωθεί αρκετά, οι χορηγοί είναι δυσεύρετοι και τα έξοδα μετακίνησης πάρα πολλά, όμως, από την άλλη, για να πάρεις βαθμούς πρέπει να μετέχεις σε πολλούς αγώνες, γίνεται πιστεύω κατανοητό πως η προσπάθεια του Τάλω να διατηρηθεί στην κορυφή μόνον εύκολη δεν ήταν. Στο καθαρά αγωνιστικό κομμάτι, μέχρι τα μέσα της σεζόν είμασταν 2οι, αλλά κάναμε ένα πολύ δυνατό δεύτερο μισό και όχι μόνο βρεθήκαμε στην κορυφή, αλλά εξασφαλίσαμε και μεγάλη διαφορά. Πήραμε πολύτιμους βαθμούς στα πανελλήνια πρωταθλήματα δρόμου και πίστας, όπως επίσης στο μάουντεν μπάικ, στο BMX, στο 4cross και στο Downhill, με τα τελευταία αγωνίσματα να αποτελούν πλεονέκτημα για εμάς, αφού τα άλλα σωματεία δεν είναι και τόσο οργανωμένα σε αυτά και βέβαια από τα μικρά παιδιά, όπου είχαμε ξανά πολυπληθή παρουσία.

Για τη νέα σεζόν έχουμε ήδη αρχίσει προετοιμασία, ξέρουμε ότι τα πράγματα δεν θα είναι εύκολα, υπάρχουν πολλά δυνατά σωματεία, όμως αισιοδοξώ ότι εφ' όσον συνεχίσουμε να δουλεύουμε ομαδικά και διατηρηθεί το οικογενειακό κλίμα που υπάρχει στην ομάδα και το οποίο αποτελεί ένα από τα μεγάλα μας "ατού", μπορούμε να παραμείνουμε στις υψηλές θέσεις της κατάταξης.

Είπα στην αρχή ότι οι χορηγοί είναι δυσεύρετοι, κάτι που για εμάς, μέχρι τώρα, δεν ισχύει και θέλω με την ευκαιρία να τους ευχαριστήσω όλους, από την ANEK Lines, που είναι ο χρυσός, μέχρι τον μικρότερο. Ευχαριστώ επίσης τους συναδέλφους προπονητές για την άψογη συνεργασία και όλο το διοικητικό συμβούλιο, με λίγο περισσότερο τον Νεκτάριο Πανηγυράκη για την υπερπολύτιμη προσφορά του σε πολλούς τομείς.

Τέλος θέλω να ευχαριστήσω όλα ανεξαιρέτως τα παιδιά της ομάδας για τη συνεργασία και την αγάπη τους και να τα συγχαρώ για τη νέα μεγάλη διάκριση που προσέφεραν στον σύλλογο και στον χανιώτικο αθλητισμό, γενικότερα».

• Εκτός από προπονητής, είναι και αθλητής της ομάδας, τόσο στο μάουντεν, όσο και σε αγώνες μίστερ.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΟΡΤΣΙΔΑΚΗΣ

«Όπως είχα πει πέρυσι τέτοιοι καιρό, το να επαναλάβουμε την πρωτιά και το 2014 δεν θα ήταν ακατόρθωτο, αρκεί να είχαμε υγεία και να δουλεύαμε σωστά με τους προπονητές μας. Από τη στιγμή που και τα δυο συνέβησαν, η διατήρησή μας στην κορυφή ήταν φυσικό επακόλουθο. Φέτος ήταν μια δύσκολη χρονιά για μένα, αφού έτρεχα μόνος μου στην κατηγορία, χωρίς δηλαδή να μπορώ να έχω συνεργασία με κάποιον συναθλητή του, όμως προσπάθησα για το καλύτερο δυνατόν. Αυτό που μπορώ σίγουρα να πω είναι ότι η ομάδα έχει γερές βάσεις, αλλά και την απαραίτητη για επαρχιακό και μάλιστα νησιώτικο σωματείο υποστήριξη κορηγών, στοιχεία τα οποία, σε συνδυασμό με την προσπάθεια όλων, έφεραν την πολύ σημαντική και ξεχωριστή αυτή διάκριση».

• Γεννήθηκε στις 14-9-1994, αγωνίστηκε 2η χρονιά στην κατηγορία νέων ανδρών και για τη νέα σεζόν έχει στόχο να πάει καλύτερα απ' ό,τι στη φετινή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ

«Είμαι ιδιαίτερα χαρούμενος που συνέβαλα και εγώ ώστε η πρώτη μου χρονιά στον Τάλω να συνδυαστεί με μια νέα μεγάλη επιτυχία. Με την καθοδήγηση των προπονητών κατόφερα και είχα καλά αποτελέσματα, είμαι σε γενικές γραμμές ευχαριστημένος από τις ατομικές μου διακρίσεις και αν δεν είχα κάποιες ατυχίες στο πανελλήνιο του μάρουντεν, θα μπορούσα και σε αυτό να πάρω χρυσό μετάλλιο. Σίγουρα οι μαθητικές υποχρεώσεις είναι περισσότερες φέτος και αυτό που μ' ενδιαφέρει είναι να συνδυάσω ιδανικά ποδηλασία και σχολείο. Το γεγονός ότι κλήθηκα και αγωνίστηκα με την εθνική μας ομάδα αποτελεί επιπλέον κίνητρο για πιο πολλή δουλειά και αισιοδοξώ ότι το 2015 θα τα πάω εξίσου καλά».

• Γεννήθηκε στις 22-4-1998, είναι μαθητής της Β' Λυκείου, μέχρι το 2013 αγωνιζόταν στον Α.Ο. Κύδων έχοντας πολλές διακρίσεις, ενώ φέτος ήταν 2η χρονιά παίχτας, δηλαδή τη νέα σεζόν θα ανήκει στους έφηβους.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΥΡΙΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

«Χαίρομαι ιδιαίτερα για τη νέα επιτυχία μας. Μικροί και μεγάλοι, ως ένα δυνατό σύνολο, συνέβαλαν για να βγει η ομάδα μας πρώτη, κάτι που δεν ήταν καθόλου εύκολο, αφού ο ανταγωνισμός ήταν μεγάλος και όπως είπα χρειάστηκε από όλους πολύ μεγάλη προσπάθεια. Στόχος μου είναι να κάνω πιο πολύ προπόνηση, ώστε να προσφέρω ακόμη περισσότερα το 2015, κάτι που νομίζω θα επιδιώξουν όλα τα παιδιά, θέλοντας να πάρουμε και πάλι την 1η θέση στη βαθμολογία».

• Γεννήθηκε στις 17-12-2001, φέτος συμπλήρωσε πέντε χρόνια παρουσίας στην ομάδα, αγωνιζόμενος για πρώτη φορά ως παμπαίχτας Α'.

ΕΙΡΗΝΗ ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ

«Σίγουρα είναι μια πολύ καλή διάκριση, όλα τα παιδιά προσπαθήσαμε στους αγώνες μας, πήγαμε καλά και έτσι ο Τάλως μπόρεσε και πήρε για 4η συνεχόμενη φορά την πρώτη θέση στην Ελλάδα. Πιστεύω ότι έχουμε πολύ καλούς ποδηλάτες και ποδηλάτριες, όπως και προπονητές και αν δεν προκύψουν προβλήματα, μπορούμε το 2015 να βρεθούμε πάλι στη κορυφή. Αυτό που θέλω να ζητήσω είναι οι οδηγοί των αυτοκινήτων να μας προσέχουν όσο πιο πολύ γίνεται όταν μας συναντούν στους δρόμους που κάνουμε προπόνηση».

• Γεννήθηκε στις 22-9-2000, είναι μαθήτρια της Γ' Γυμνασίου και μετά από δυο χρονιές ως παγκορασίδα, φέτος θα αγωνίζεται στην κατηγορία κορασιδών.

ΧΡΥΣΗ ΣΤΑΥΓΙΑΝΟΥΔΑΚΗ

«Εμεινα ευχαριστημένη από τη γενική παρουσία της ομάδας μου και την 1η θέση που πήρε στη βαθμολογία, την οποία πιστεύω ότι αξίζαμε. Σε ατομικό επίπεδο θεωρώ ότι είχα αρκετά καλά αποτελέσματα στους πρώτους μου αγώνες ως παγκορασίδα και ελπίζω σε αυτούς της νέας χρονιάς, πιο έμπειρη πλέον, να έχω ακόμη καλύτερη παρουσία και να βοηθήσω όσο μπορώ τον Τάλω να μείνει στην κορυφή».

• Γεννήθηκε στις 28-11-2001, ασχολείται τρία χρόνια με την ποδηλασία, ενώ τη νέα αγωνιστική περίοδο θα είναι για δεύτερη χρονιά παγκορασίδα.

ΣΟΦΙΑ ΛΙΟΔΑΚΗ

«Γι' άλλη μια χρονιά προσπαθήσαμε όλοι μαζί για το καλύτερο και τα καταφέραμε, αφού βγήκαμε ξανά πρώτοι, κάτι που είναι πολύ μεγάλη επιτυχία. Μου άρεσε που άλλαξα ηλικιακή κατηγορία, αφού μπορεί να δυσκόλεψαν τα πράγματα, όμως υπήρχε μεγάλος συναγωνισμός και είμαι ικανοποιημένη από τους βαθμούς που πρόσφερα στην ομάδα. Στόχος μου είναι να τα πάω ακόμη καλύτερα του χρόνου και για το λόγο αυτό έχω ήδη αρχίσει, μαζί με τα άλλα παιδιά, προετοιμασία».

• Γεννήθηκε στις 10-6-2001 και μετά από εξαιρετικές παρουσίες στην κατηγορία μίνι μεγάλα, φέτος ανήκει για πρώτη φορά στις παγκορασίδες, κατηγορία στην οποία θα συνεχίσει και τη νέα σεζόν.

Μετάλλια και δραστηριότητες

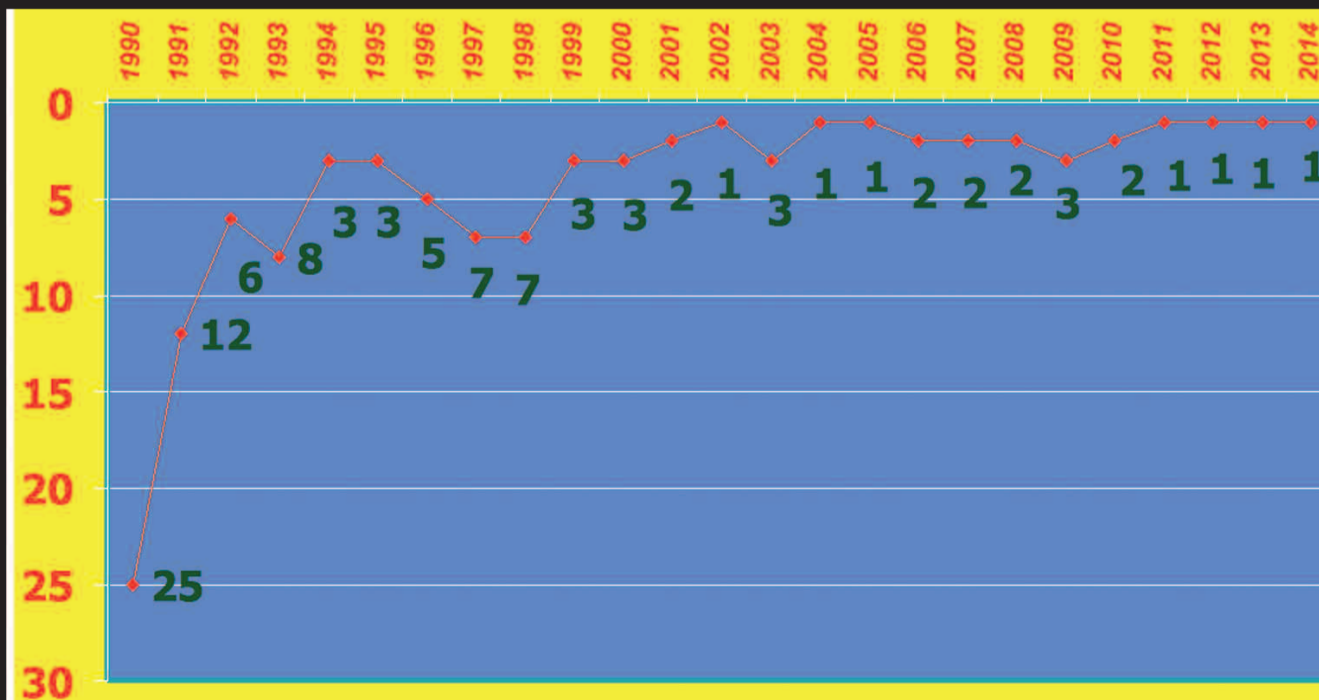
Σε πανελλήνιες διοργανώσεις του 2014, μετάλλια για τον Τάλω -σε ατομικό, αλλά και ομαδικό επίπεδο- κατέκτησαν οι Γιώργος Σταυρακάκης (5 χρυσά - 2 ασημένια - 1 χάλκινο), Δημήτρης Καλλιβρετάκης (1 χρυσό - 1 ασημένιο), Γιάννης Κακαβελάκης (1 χρυσό), Νάντια Σιτζανάκη (1 χρυσό), Ράνια Φραγκιουδάκη (1 ασημένιο - 1

χάλκινο), Γιάννης Πανηγυράκης (1 ασημένιο), Βασίλης Φραγκεδάκης (1 ασημένιο), Μπάμπης Χαϊδεμενάκης (1 ασημένιο), Κώστας Βλαχάκης (1 ασημένιο), Σήφης Ματσαμάκης (1 ασημένιο), Μιχάλης Κορτσιδάκης (1 χάλκινο). Χρυσό πήρε ακόμη και ο Πολυχρόνης Τζωρτζάκης, ο οποίος συνεχίζει την καριέρα του στη Γαλλία.

Όσον αφορά το οργανωτικό κομμάτι, ο Σύλλογος διοργάνωσε με επιτυχία αρκετούς αγώνες, μεταξύ των οποίων και τους καθιερωμένους "Μάχη Κρήτης", "Δαμβόγλεια" (στο Ρέθυμνο), "Ημέρα χωρίς Αυτοκίνητο" (στους Αγίους Αποστόλους), "Γύρος Παλιόχωρας," MTB στα Αγκουσελιανά και στα Ρούστικα Ρεθύμνου,

"Ανάβαση Θερίσου", "Σφακιά Extreme Trails". Τέλος, πρέπει να αναφερθεί η μεγάλη δυναμική και ο πρωταγωνιστικός ρόλος που έχει και στην κατηγορία μάστερ, η οποία μπορεί να μην δίνει βαθμούς, όμως με τις πολλές και σημαντικές επιτυχίες που έχει, συμβάλλει στην ακόμη μεγαλύτερη προβολή και διαφήμιση του Τάλως.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1990 ΣΕ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

ΤΑ 20 ΠΡΩΤΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ 2014

1	Π.Ο.Χ.ΤΑΛΩΣ ΝΕΑΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ	8922
2	Π.Σ.ΚΡΟΝΟΣ ΝΙΚΑΙΑΣ	6676
3	Α.Σ.Ο ΠΟΔΗΛΑΤΗΣ ΕΛΕΥΘ.ΚΟΡΔ.	6520
4	ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΚΟΣ Γ.Σ.	6250
5	Π.Γ.Σ.ΛΑΡΙΣΑΣ	4871
6	Α.Σ.ΒΟΛΟΥ<<ΑΚΡΑΤΟΣ>>	4814
7	Π.Ο.Η.ΚΑΣΤΡΟ	4660
8	Π.Ο.ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	3644
9	Π.Ο.ΠΑΤΡΩΝ	3388
10	ΡΟΔΗΛΙΟΣ Π.Ο.ΡΟΔΟΥ	3269
11	Α.Ο.ΘΗΣΕΑΣ	3200
12	ΠΕΛΟΤΟΝ Π.Ο.ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ	2931
13	Π.Α.Σ.ΕΡΜΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ	2319
14	Π.Α.Σ.ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΑΤΛΑΣ	2253
15	Α.Ο.ΚΥΔΩΝ	2235
16	Π.Ο.ΒΕΛΟΣ	2115
17	Α.Ο.ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ	1973
18	ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΟΣ Α.Ο.	1730
19	Α.Σ.ΠΡΩΤΕΑΣ	1714
20	Π.Α.Ο.Κ.	1690

To **Μουσείο**
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

της εφημερίδας «ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

ΣΑΣ ΕΥΧΕΤΑΙ

χαρούμενα

Χριστουγεννα

και

Ευτυχισμένος ο

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ